ЛИПЕНЬ

ISSN 0132-4462

1987

№ 13

перець

Мал. В. ГЛИВЕНКА

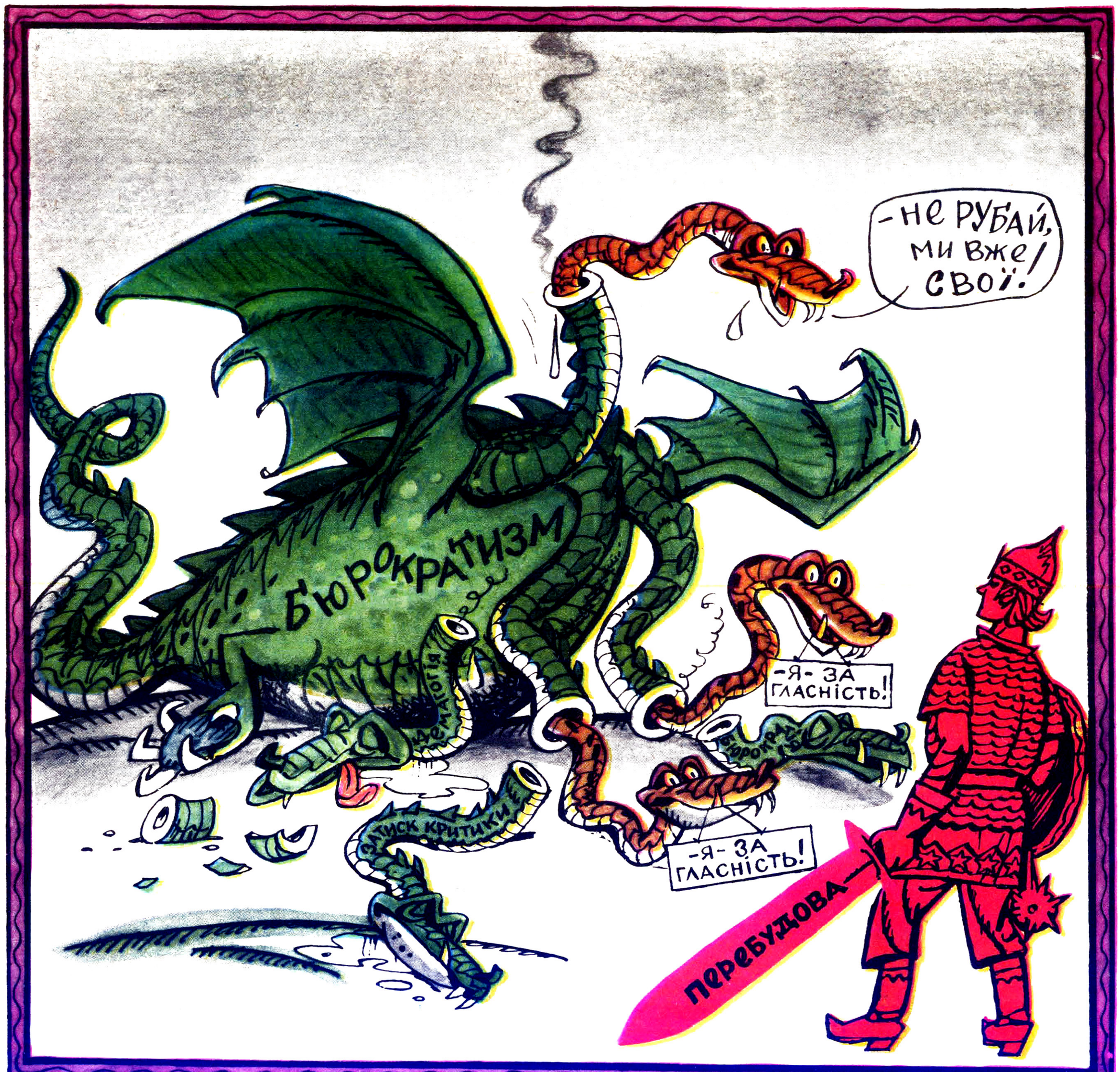

Клуб губителів природи

КАНДИДАТУРИ ДЛЯ ОБГОВОРЕННЯ

— Шановні! — урочисто вигукнув головуючий, відкриваючи чергове засідання Клубу губителів природи. — В той час, коли всі говорять про гласність, у нас у Клубі гласністю і не пахне.

— Як?! — обурилися присутні. — Хіба ми кожну кандидатуру не обговорюємо?!

— Правильно! — погодився головуючий. — Обговорюємо. Але голосування у нас таємне — це раз. А по-друге, про наше рішення, крім членів Клубу, ніхто не знає. От прийняли ми директора Хмельницького заводу ковальсько-пресового устаткування імені Куйбишева І. Г. Куликова в наші ряди, а керівництво Хмельницького ливарно-механічного заводу обурюється: «Чому його прийняли, а з нашого заводу — нікого. На нашому підприємстві пилогазовловлювальні установки теж погано працюють, ми теж над Хмельницьком добряче небо кіптюжимо!..» А що скажуть, наприклад, керівники ряду підприємств міста Славутич? Вони так стараються «загазувати» і «захімізувати» атмосферу, що вже не один гектар приміських лісів, так би мовити, врізав дуба.

— Тоді треба виносити кандидатури на широке обговорення. Розповідати про них в пресі,— запропонував один із найстаріших членів Клубу. — Опублікуйте матеріал про славутських губителів, а читачі нехай і вирішать, достойні вони бути в Клубі чи ні.

Таку пропозицію усі гаряче підтримали і прийняли до виконання.

Останнім часом ліси довкола Славути у деяких місцях нагадують картини Шишкіна і Левітана, на яких зображено ліс після бурелому. Цілі гектари лісового масиву мов корова язиком злизала. Але не будемо скрушно похитувати головою, ремствуючи на примхи погоди і слати анафему стихії. Рівномірно викошені ялини і сосни, які лежали рівненькими рядочками, свідчили, що тут у поті чола попрацювали пилкою. Поміж пнів, що стирчали звідусіль, вгору п'ялися тоненькі молоденькі берізки. Може, славутчанам захотілося насолоджуватися солов'їним співом, і вони вирішили поміняти хвойний ліс на березовий, бо ж солов'ї, як відомо, серед ялин і сосен не витьохкують?

Ясність вніс директор Славутського лісгоспзагу Віктор Іванович Толченников.

— Славутські підприємства шкідливими відходами своїх виробництв знищили 156 гектарів лісових насаджень. Найбільше постарався Славутський склозавод. Він загазував 106 гектарів лісу, від чого хвоя пожовкла і дерева почали сохнути. Завдано збитків на сто з лишком тисяч карбованців. Ще в

1963 році (ой-ой-ой!) завод сплатив штраф за те, що згубив 47 гектарів лісу. Але ніяких заходів для того, щоб не викидати в атмосферу шкідливих газів, не було вжито,— сказав він.

Крім склозаводу, на зеленого друга ополчився і завод силікатних стінових матеріалів, який діяв двома фронтами: і стічною водою, і пиловими відходами, та ще й підключився хімзавод із своїм арсеналом хімічних засобів. Не церемоняться з лісом і завод «Будфарфор», руберойдовий, залізобетонних конструкцій, комбінат хлібопродуктів, швейна фабрика та інші. Звісно, кожен у міру своїх можливостей.

Сосна і ялина міняють свої голки через три-чотири роки. За такий час хвоя накопичує шкідливі речовини, починає жовтіти, а потім гине і дерево. Тому Славутський лісгоспзаг вирішив захімізовані і загазовані сосни і ялини вирубати, оскільки у двобої з промисловими підприємствами вони зазнали ницівної поразки. Честь лісу тепер захищатимуть новонасаджені берізки, дубки, а у заболочених місцях — вільхи. Головний їхній козир у боротьбі з газами — це те, що листя вони мінятимуть щороку, а не через три-чотири.

— Ми уже вирубали 48 гектарів лісу, на цьому місці садимо нові дерева,— підсумував стратегію лісгоспзагу В. І. Толченников.

Що ж, цілком можливо, що через кілька десятиліть нащадки славутчан і не здогадуватимуться, що на місці березових і дубових гаїв росли колись віковічні ялини і сосни. Звісно, за умови, якщо до ніжних берізок виявлять милосердя і великодушність славутські підприємства.

— Для обробки скла ми застосовуємо фтористий натрій,— сказав головний інженер Славутського склозаводу Валерій Іванович Яворський,— який шкідливо діє на зелені насадження. Пристроїв, які б уловлювали фтор, немає. Але в першому кварталі 1987 року ми плануємо на одній із печей замість фтору використовувати апатитний концентрат, який практично не дає шкідливих відходів.

Тільки дивно, чому такої честі на заводі удостоюється лише одна піч?

А завод силікатних стінових матеріалів був узагалі спроектований без замкнутої оборотної системи водопостачання. Про неї згадали тоді, коли стічні води заводу перетворили на болотяне місиво кілька гектарів родючих земель. І тепер на заводі силікатних стінових матеріалів вилітає щодобу у трубу майже вагон цементу, який виловлюють довколишні ліси, узявши на себе обов'язки пилевловлювачів, тих самих, котрі й досі проектує дніпропетровський філіал київського науково-виробничого об'єднання «Будматеріали».

Проектування каналізації стічних вод на деяких заводах відбувається за принципом як мокре горить.

— Нам міськкомунгосп й досі не виділив місця для хімвідходів,— розводить руками директор одного з заводів Валентина Захарівна Сивоконюк.

Затягується реконструкція руберойдового заводу, комбінат комунальних підприємств досі не спорудив належним чином сміттєзвалища. А в Славутві ж двадцять сім промислових підприємств!

З усього видно, що новонасадженим деревцям, незважаючи на їхню тактичну хитрість, доведеться витримувати нелегкий герць із деякими не вельми дружелюбними представниками таблиці Менделєєва. Поки на Славутському склозаводі планують, на силікатному заводі проектують, на руберойдовому — реконструюють, комунгоспівці споруджують, то в Славутському лісгоспзагу гострять сокири, готуючись ще вирубати понад сотню гектарів уже знищеного лісу.

Еволюція — тітка примхлива і безкомпромісна. Або треба пристосовуватися до реальних умов, або відправлятися услід за мамонтами, іхтіозаврами і птеродактилями. То, може, лісівникам теж варто було б узятися за проектування. Ну, приміром, наукової установи, яка б зайнялася виведенням нової породи дерев із стійким імунітетом до газово-пилових та інших шкідливих ін'єкцій. Бо навіть дуб, хоч і міцненьке дерево, але і він може врізати дуба, поки у дніпропетровському філіалі щось там спроектують, а на славутських підприємствах щось запланують, реконструюють і спорудять.

В. БУЛАВКО.

Хмельницька область.

Мал. В. ЗЕЛІНСЬКОГО

— А браконьєрів випадково не бачили?
— А що їм тут робити — вони всі у заповіднику!

АДМІНІСТРАТИВНИЙ ДРИБЛІНГ

Директор кіровоградського заводу «Рембуттехніка» Євген Олександрович Дрибін глибоко переконаний, що у Семена Петровича Лантуха всі неприємності від характеру, який — не з медом. Особливо негативні риси проявилися після того, як він став майстром дільниці, що об'єднувала майстерні трьох районів — Новоукраїнського, Бобринецького і Компаніївського. То план йому не такий, то запчастин недодали, то майстри-годинникарі виконують замовлення, не утруднюючи себе належним оформленням. Хай би іще перед дзеркалом емоції виявляв, та ні ж, кожного разу з майстрами сварився і навіть доповідні йому, директорові, писав.

А в Євгена Олександровича характер зовсім інший: смирний, тихий, голосу не підвищить. Спокійне життя понад усе цінує. Ну, наприклад, не оформив годинникар замовлення чи, там, запізнився на роботу, чи хильнув чарчину в майстерні, то що — кричати треба про це на всіх перехрестях, виносити сміття з рідного підприємства? Кому така гласність потрібна? Нехай людина живе, як уміє. Про це не раз натякав Є. О. Дрибін Семену Петровичу. Але той не зрозумів, що йому лише добра бажають, почав у різні інстанції сигналізувати. А комар, як відомо, і слона може з рівноваги вивести. Євген Олександрович прийняв виклик — і поєдинок почався. Правда, тривав він недовго. Узявши на озброєння так званий дриблінг — звичайно, не спортивний, а адміністративний — директор після кількох фінтів — двох зауважень і догани — видав наказ про звільнення з роботи С. П. Лантуха за систематичне порушення трудової дисципліни.

Майже три місяці майстер дільниці ходив у дискваліфікованих. Після чого облпобутуправління поновило Семена Петровича на роботі. За вимушений прогул йому виплатили 326 карбованців 62 копійки. З державної каси.

Такої ганьби директор не міг стерпіти. І вдався до фінта організаційного: ліквідував Новоукраїнську дільницю, перевівши С. П. Лантуха у рядові годинникарі, а трохи згодом ще раз звільнив. Комісія облпобутуправління знову визнала «вилучення» Лантуха незаконним.

Відчувши, що самотужки, без підтримки громадськості, з непокірним не впоратися, Є. О. Дрибін вирішив змінити тактику. А тут якраз і нагода трапилася її продемонструвати.

У червні 1985 року С. П. Лантух написав на ім'я директора «Ремпобуттехніки» доповідну записку про зловживання в майстерні райцентру Бобринець. Тамтешні майстри старі електродвигуни від пральних машин не повертали замовникам, а відправляли на ремонт і потім брали з клієнтури гроші, як за нові. З благословення Євгена Олександровича звинувачені у махінаціях подали письмовий голос протесту проти майстра Лантуха, який не дає їм жити. Прислухавшись до нього, Є. О. Дрибін оперативно оголосив Семену Петровичу сувору догану. А через два тижні — ще одну. Перед С. П. Лантухом вимальовалася перспектива одержати чергову червону картку.

25 жовтня 1985 року делегація заводу, очолювана юристом І. М. Мумигою та секретарем профкому С. П. Шлапачук, нанесла візит у Новоукраїнську райлікарню, де саме лікувався Семен Петрович. Але не з квітами чи побажаннями якнайшвидше одужати. Добре поставленим голосом юрист продекламувала наказ 132-а про звільнення майстра з роботи.

Щоправда, через п'ять днів Є. О. Дрибін власноручно цей наказ відмінив, бо йому підказали, що ота приставочка «а» до номера наказу наштовхує на думку, ніби його хочуть узаконити заднім числом. Але директор із цієї скрутної ситуації знайшов хитрий вихід. Поновивши Лантуха на роботі, самому йому про цей благородний вчинок не повідомив. Очевидно, вважаючи, що радісної звістки Семен Петрович, який ще продовжував перебувати в лікарні після складної операції, не переживе.

Про поновлення він довідався аж у січні 1986 року, коли, одужавши, завітав до кабінету Є. О. Дрибіна, щоб з'ясувати за що ж його звільнили. Євген Олександрович тут же зачитав йому свіженький наказ про звільнення: за прогул без поважних причин. Бо, бачте, полишивши лікарняне ліжко, Семен Петрович тут же не приступив до виконання своїх обов'язків. Йому урочисто-зловтішно вручили дублікат трудової книжки — оригінал в розпал поєдинку з відділу кадрів кудись зник — у якому, очевидно, через радісну поспішність не зробили запису про звільнення, а попередні тридцять років стажу оформили, як записані зі слів... Семена Петровича.

Вражений подібним адміністративним хуліганством, С. П. Лантух спробував подати голос протесту, але викликаний директором наряд міліції не дозволив йому це зробити. Присутні одноголосно підтвердили, що екс-майстер вів себе по-розбійницькому, і за ним аж захурчало.

Щоправда, у міліції оперативно з'ясували, що розбійницького нападу на адміністрацію «Рембуттехніки» не було, перед Семеном Петровичем вибачилися і випустили його на волю. Але вільно він міг повернутися лише додому, а не на роботу.

З того часу на завод він не потикався. Добивався справедливості заочно: писав скарги заводській комісії по трудових конфліктах, у профком, у відділ кадрів. Але це був односторонній зв'язок, бо ніхто йому нічого не відповів.

І опинився чоловік на мілині. Оскільки у дублікаті трудової книжки немає запису про звільнення, він не може влаштуватися на роботу. Проте його вимоги розшукати оригінал або ж привести в належний порядок дублікат мали такі ж наслідки, як і глас волаючого в пустелі.

Але, витурivши Семена Петровича Лантуха, фахівці з адміністративного дриблінгу не склали руки. Прізвище «Лантух» викликало у них алергію, а, між тим, Лантухи у системі «Рембуттехніки» ще не перевелися. У тій же Новоукраїнці в годинникарській майстерні ще працювала приймальницею дружина Семена Петровича — Зоя Костянтинівна. Більше того, вона осмілилася висловити незгоду з розправою над її чоловіком.

Знову була мобілізована громадськість майстерні. Підрахували «ливу» виручку і прикинули, що її було б значно більше, якби гроші за ремонт годинників пливли прямо їм у руки, обминаючи касу, майстри виявили бажання позбавити їхній дружний колектив зайвої пари очей. Прохання задовольнили: З. К. Лантух тут же звільнили — і теж за прогули. Вона звернулася зі скаргою в міністерство. З Києва прибув старший ревізор Мінпобуту УРСР Г. М. Гарда. Не знаємо, що і як він ревізував. Підсумком його кількаденного перебування на Кіровоградщині була обширна довідка, суть якої можна звести до лаконічного: порушень трудового законодавства при звільненні З. К. Лантух не встановлено. Висновок ревізора продублював у своїй відповіді заступник міністра В. І. Винничук.

А незабаром трапилася неприємність. Прокурор Новоукраїнського району С. М. Донцов опротестував наказ про звільнення З. К. Лантух, а народний суд поновив її на роботі. Це була пряма загроза голу у ворота адміністрації.

Євген Олександрович Дрибін терміново вишикував перед ними стінку: на адреси прокурора області, голови обласного суду, начальника обласного відділу юстиції полетіли гнівні колективні листи, підписані членами профкому, в яких суддя і районний прокурор звинувачувалися мало не в хуліганстві під час судового засідання. Це стверджували, зокрема, сім членів профкому, які не те що не бачили судді та прокурора, а й про саме засідання суду чули з чужих вуст.

Не допомогло. Рішення районного суду підтвердив і обласний суд. Є. О. Дрибін виплатив З. К. Лантух зарплату за місяці вимушеного прогулу. І знову ж таки — з державної кишені.

Напевно, на такий перебіг подій автори протесту проти присутності Зої Костянтинівни Лантух на посаді приймальниці не сподівалися. Бо коли я, перевіряючи її скаргу, навідався у Новоукраїнську майстерню, годинникарі дружно святкували перемогу: на столі височіли пляшки з горілкою, лежала скромна, але калорійна закуска. Джерельце, з якого фінансуються ці застілля, довго шукати не довелося: кожен майстер мав для навару по кілька неоформлених годинників, зданих на ремонт.

Як на мене, перемогу святкували передчасно. Висловлюючись тією ж таки спортивною термінологією, фінальний свисток ще не пролунав. Отож є час вилучити з поля любителів, м'яко кажучи, неспортивного поводження із законом.

Д. ГАНЦЯК.

Кіровоградська область.

Персональна каністра

Це спиртоносне дійство на мелітопольському заводі «Гідромаш» у ранг закону ніхто, ясна річ, не зводив. Принаймні, писаного. А от неофіційно залізне правило: що з кожного привозу Едуардові Васильовичу Сербіну належить доля отієї вогненної рідини,— існувало. І до цього правила так звикли, так пориднились із звичкою Едуарда Васильовича черпати із заводської цистерни, що старший комірник складу № 5 Н. Г. Радченко навіть часом вигукувала, незважаючи на широкий громадський загал:

— Едуарде Васильовичу, та заберіть ви свою каністру!

Або дзвонила по телефону у відділ матеріально-технічного постачання і нагадувала трохи неуважному старшому інженерові, що той чомусь забув прихопити зі складу свій спирт.

— Пардон, Ніно Григорівно,— завжди веселим голосом відгукувався Сербін. — Й справді, можна забути все, тільки не спиритус віні!

Що ж ото, запитаєте, за такий високоградусний ажіотаж навколо скромної фігури хоч і старшого, але досить-таки рядового у заводській ієрархії інженера? Це, на перший погляд, можна віднести до загадки. Бо не можна ж вважати за серйозний аргумент версію, що її висунув сам власник персональної каністри, котрий заявив, що без ректифікату в його власному розпорядженні вмить би розвалилась уся величезної ваги справа матеріально-технічного постачання «Гідромашу». Адже й до Сербіна заводські верстати не стояли в сумній бездіяльності через відсутність гостродефіцитних запчастин. От тільки на оту вогненну рідину ніхто так відверто не зазіхав. І лише з появою Едуарда Васильовича становище радикально змінилося, а консервативний погляд на спирт як на виключно технічний засіб виробництва було рішуче відкинуто.

Коли у серпні 1983 року Сербіну доручили доставляти ректифікат із Запоріжжя у Мелітополь, старший інженер відразу ж вибрав на складі найбільшу каністру і з інтонацією людини, яка покликана врятувати рідний колектив, сказав:

— Повну і — вперед! Власним здоров'ям доведеться жертвувати! Заради чіткого ритму всіх цехів та дільниць!

— А на яку статтю списувати? — несміливо запитали його у бухгалтерії, приголомшені цим бульдозерним натиском.

— Був би спирт, а стаття знайдеться! — афористично відмахнувся від цієї дрібниці старший інженер.

І він, треба визнати, мав рацію. Стаття знайшлась. Навіть не одна. Але не будемо забивати голову сірою бухгалтерською прозою, пояснюючи, як саме списувались каністри, які заради чіткого ритму наповнювались ущерть. Зауважимо тільки, що оті бухгалтерські зигзаги були до примітивності простими й до нахабності неприхованими. Чого вартий, приміром, той факт, що Сербін не удостоїв своїм кучерявим підписом жодного прибуткового ордера, начебто спирт із «Запоріжпостачзбуту» доставляв не він, а легкий на будь-яке транспортування дідусь Хотабич?

Звичайно, з боку Едуарда Васильовича це була тактична хитрість, хоча й не дуже високого польоту. Мовляв, у разі чого — я не я і каністра теж належатиме до нерозпізнаних об'єктів.

За це на іншому підприємстві всипали б, як то кажуть, по зав'язку А от на «Гідромаші» старший бухгалтер матеріального відділу Алла Дмитрівна Сопіна благословляла будь-який папірець, що їх підсовували Сербін та Радченко. Бо, мабуть, її не дуже цікавило, куди щезає ректифікат — у космічний простір чи у звичайну каністру.

Не помічала списувальних маніпуляцій і головний бухгалтер заводу Алла Іванівна Попова. Це вже потім, коли оте спиртоносне дійство буде викрито, вона усвідомлююче похитає головою і зі щирим, хоча й пізнім прозрінням, скаже:

— А я ото думала, чого Сербін щовечора трохи веселіший, ніж потрібно...

До речі, підвищену бадьорість старшого інженера відділу матеріально-технічного постачання можна, звичайно, пояснити причинами, так би мовити, високого порядку. Наприклад, світлим оптимізмом від чіткого ведення справ, коли все клеїться, все іде як по маслу і дуже кортить обійняти всю бухгалтерію разом узяту і танцювати щось у стилі телевізійної аеробіки. Але й для прямо протилежних висновків підстави є. Причому — вагомі. Бо за ці три роки із заводської цистерни було викачано спирту на 11 тисяч 37 карбованців.

Резонно й поцікавитись: а після грізного щодо алкогольних вільностей урядового Указу 1985 року чи не стала тихіше кричати комірниця Н. Г. Радченко старшому інженерові Е. В. Сербіну, щоб той своєчасно забирав свою каністру? Підрахунки свідчать, що ні. Більше того, саме після Указу винос ректифікату різко посилився. Отже, або Едуард Васильович читав Указ, тримаючи газету заголовком донизу, або ж, перебуваючи в підвищеному настрої, взагалі не читав його. А Ніна Григорівна теж, мабуть, вважала себе мобілізованою та покликаною не шкодувати голосу та каністр заради того ж таки чіткого ритму, бо і на її совісті немало літрів, які щезли в невідомому напрямку.

Однак не треба вважати, що лише старшому інженерові Сербіну було створено чудові умови для веселого стану душі. Гідромашівські служителі обліку та розрахунку взагалі нікого не кривдили. На заводі можна було без найменших негативних наслідків заподіти кудись емаль чи болти, грунтовку чи електроди — десятками, а то й сотнями кілограмів. Отож і постає неминуче питання: а чи відбувались на «Гідромаші» ревізії, чи контролював хто-небудь стан душі самої бухгалтерської раті заводу?

Щодо душі важко сказати щось однозначне. Хоча нинішній директор «Гідромашу» В. О. Шабанов і нарікає тепер, ніби не чекав, що ця його, здавалось би, супернадійна тилова лінія виявиться надмірно дірчатою, як браковане решето. А от щодо ревізування — то ця процедура відбувалася так само регулярно, як ото Едуард Васильович наповнював каністри. Але, мабуть, стан душі перевіряючих теж був відповідним. Навіть у тих, кого міністерство, якому підпорядковано підприємство, сюди відряджало.

Наприклад, приїздила до Мелітополя аж із Прилук, із тамтешнього заводу будівельних машин, ас бухгалтерської ревізійної справи Т. В. Горошко. Здавалося б — кінець персональним каністрам. Думали, скаже Тамара Василівна грізним голосом:

— Оце так розмах, голубчики! Стільки спирту поцупити! Та якщо такими темпами будете наповнювати персональну каністру й надалі, то цистерни можна направляти не на завод, а прямо додому. Щоб зменшити хоча б транспортні витрати! Якщо вже ректифікат усе одно потрапляє не туди, куди належить...

Але ас ревізійної справи оком не повела й рота не розтулила. І розмах тривав би й надалі, якби нарешті не прибула на «Гідромаш» не відомча, а мінфінівська ревізія. Тільки тоді пролунало протверезливе: «Стій, що несеш?»

Але ж не скажеш у відповідь, що — чиюсь безвідповідальність.

А. НАУМОВ.

Запорізька область.

Мал. В. ЧМИРЬОВА

Серенада в новому мікрорайоні.

БАЙКИ В ПРОЗІ

Є СОВІСТЬ

— А казали, що в нього совісті немає. Дивіться, як почервонів,— показувала Жаба на Рака, якого витягли з окропу.

БАРАБАН

— Мені однаково, з ким і куди йти. Аби барабанити.

ТЕЛЕФОННА ТРУБКА

— У мене теж ненормований робочий день,— казала Телефонна Трубка. — Навіть серед ночі можуть підняти.

УПІЗНАВ

— Моя лінія! — гордився Змійовик самогонного апарата, спостерігаючи, як іде п'яний.

НЕ ВИЗНАЄ

— Ми так схожі з Вівсом, а він не хоче мене за родича визнавати,— скаржився Вівсюг.

Володимир ДУГАР.

м. Карлівка
на Полтавщині.

ІНЖЕНЕР З...

ГУМОРЕСКА

— Доля, мов вередлива жінка,— вдався до філософії майстер Тицький. — Була, приголубить, поніжить, а потім як вибухне, то не знаєш, куди й подітися...

— Чого це ти на долю нарікаєш? — здивувався технолог Босий. — Хіба тобі погано живеться?

— Та я не про себе. Я беру масштабніше. Он на сусідньому заводі працював один мій знайомий... Жив чоловік, мов вареник у сметані. Без інституту і практики, а силу мав таку, що не один інженер міг позаздрити. Директор Звончук до чого мав крутий характер, а й він з Гуляном рахувався, навіть запобігав перед ним. Бувало, не раз, навіть при людях, казав йому: «Без тебе, голубчику, я, мов без рук...» Коли яка перевірка чи там хто з трестівського начальства загляне, відразу директор посилав за Гуляном, бо таки мав той вправні руки та мудру голову. Тому носився з ним Звончук, мов із писанкою. А от тепер Гуляну ні в кут, ні в двері... Залишився, мов сліпе кошеня серед води...

— Чого ж так? — став допитуватися в Тицького Босий.

— Пішов, знацця, наш директор. Ні, не на пенсію. До неї йому ще далеченько. Пішов з директорства, бо руки почали труситися. Особливо після неділі та свят. Новий директор став наводити лад з кадрами. Дійшла черга й до Гуляна. Зустрів якось його директор і поцікавився, звідки той прибув, у якій справі.

А Гулян візьми й ляпни:

— Я ж тут працюю...

— Ким?

Гулян трохи зам'явся, бо й сам не знав, ким рахувався, а відтак випалив:

— Інженером...

— В якому цеху? — допитувався керівник заводу. — Я вас щось не знаю.

І тут Гулян збагнув, що сам себе загнав у тупик. Бо хоч убий його, не знав, куди саме зарахував його Звончук. Зарплату одержував непогану, то й не допитувався, Тепер він лише пробелькотів: «Точно працюю у вас... Прізвище моє Гулян. Якщо сумніваєтеся, то можете справитися в бухгалтерії...»

Директор здивовано подивився на Гуляна й пішов.

Цей погляд наче підказав Гуляну, що пахне смаленим. І він поквапно став готуватися до оборони. Та кого тільки не питав, ніхто не міг йому сказати, до якого відділу він прикріплений.

Аж через кілька днів викликають його знов до директора.

— Ми знайшли на вас наказ,— повідомив Гуляну новий директор. Той полегшено зітхнув і потягнувся, щоб бодай краєчком ока прочитати, яким же інженером він вважається.

Директор це запримітив і підсунув ближче до Гуляна книгу наказів. І навіть заохотив: «Читайте, читайте...»

Гулян пробіг очима написане і оторопів: «Призначити т. Гуляна В. Д. інженером з...»

— Як це так — з... — здивувався Гулян, дещо отямившись.

— Я й хотів про це від вас дізнатися,— посміхнувся директор.

Тут Гулян збагнув усе. Після чергового свята чи неділі, коли Звончук писав на нього наказ, у нього, либонь, як завжди, руки трусилися. От і не зміг він закінчити початої фрази. А у відділі кадрів, знаючи характер директора, уточнювати не наважились. Залишили все як є. Отак і став Гулян інженером з...

— Ви скажіть, чим усі ці роки займалися, і ми спробуємо встановити, який ви саме інженер,— прагнув допомогти директор.

Гулян мовчав. А що мав казати? Похвалитись, що був він великим спеціалістом з організації гульок та приготування шашликів для потрібних людей?.. Так тепер такі фахівці без потреби.

— Що не говори, а доля таки особа примхлива,— підсумував свою розповідь Тицький. — Так високо літав чоловік, і раптом — на тобі... без потреби... І хто б міг подумати?

Богдан КОСЬМІЙ.

м. Львів.

Про Хому і Ярему

Мабуть, немає на світі дитини, яка б не знала, що красти — це погано. Коли дитина виростає і стає, приміром, начальником жеку, за логікою, вона повинна бути ще обізнанішою із законом, а закон, у свою чергу, мусить виходити з того, що немає такого начальника жеку, який не знав би: виписувати гроші на підставних осіб — це те ж саме, що їх привласнити.

Закон, власне, з цього й виходить. А от деякі представники правоохоронних органів не зовсім, очевидно, з таким тлумаченням згодні.

Я от, наприклад, більше року листуюся з прокуратурою Кіровоградської області. Свого часу я проінформував прокуратуру, що начальник ремонтно-будівельного управління № 1 **Швець** *зняв з рахунку нашого кооперативного будинку № 61 по проспекту «Правды» 1371 карбованець за начебто проведений ремонт, хоч ремонт робили самі члени кооперативу.*

Мені відповіли, що моя заява розглянута, слідчий Кіровського райвідділу внутрішніх справ міста Кіровограда порушив і розслідував кримінальну справу проти... начальника жеку **Гуренка**, *який зловживав службовим становищем і завдав збитків майже на 500 карбованців. Однак, враховуючи, що Гуренко «вчинив злочин уперше, позитивно характеризується, у скоєному розкаюється, збитки відшкодував, кримінальна справа за згодою районного прокурора припинена, а матеріали передані на розгляд товариського суду».*

Написав я до прокуратури вдруге: я вам, мовляв, шановні товариші, про Яремy, а ви мені — про Хому. Гроші з рахунку кооперативу безпідставно стягнув начальник РБУ-1 Швець, а начальника жеку Гуренка звільнили з посади ще до цього і не за це. Мені ж у відповідь знову: оскільки Гуренко вчинив злочин уперше, характеризується позитивно... і так далі, «підстав для скасування постанови про припинення кримінальної справи прокуратура області не вбачає».

Очевидно, в такий спосіб мене намагаються переконати, що, оскільки за перший злочин карати не варто, а начальник РБУ-1 Швець, не виключено, також приписав 1371 карбованець вперше, не знаючи, що цього робити не можна, і також розкаюється, то не варто і город городити.

Чи, може, я помиляюся?

Г. ЗАЛЕВСЬКИЙ,
учасник Великої Вітчизняної війни.
м. Кіровоград.

Мал. А. ВАСИЛЕНКА

— Що сьогодні новенького викинули?

АКУСТИЧНА ОБСТАВИНА

Кожного ранку молодий і симпатичний Гена Завізіон з'являється на затишній вулиці Урицького, що знаходиться у місті Львові, й за п'ять хвилин до дев'ятої години відчиняє двері малесенької шевської майстерні в будинку номер шість.

Рівно о дев'ятій Гена умощується на низенькому стільчику, кидає смутний погляд на стіну ліворуч од себе й, звично зітхнувши, завдає молотком першого удару по відірваній якимось школяриком під час гри у футбол підошві черевика.

Час від часу у Гени виникає потреба увімкнути наждачний верстат, який стоїть поруч. Тоді він знову сумно дивиться на ту ж таки стіну, скрушно хитає головою і зітхає вже безперервно — саме стільки хвилин, скільки працює верстат...

Гена — жертва обставин. А обставини склалися так, що його дуже не люблять за отією стіною. І не люблять якраз за те, за що шанують молодого і симпатичного майстра на фабриці індпошиття та ремонту взуття облпобутуправління,— за якісну та ударну роботу. Але ж Гена Завізіон не винен, що його посадили приймати й ремонтувати чобітки і туфлі в будинку номер шість по вулиці Урицького.

А втім, нічим не завинили перед суспільством і ті, хто живе за стіною, у квартирі номер чотири — подружжя Валентина Яківна Заярна та Іван Дмитрович Томащик. Вона — ще недавно народний суддя, а тепер юрисконсульт, він — ще недавно працівник облспоживспілки, а нині пенсіонер.

Вони теж — жертви обставин. Однак тут слід мати на увазі один дуже істотний момент: для них обставини склалися значно більш несприятливі, аніж для Гени Завізіона. Позаяк те, що є суттю Гениної ударної роботи, водночас становить причину суцільних мук Валентини Яківни та Івана Дмитровича: усі Генині маніпуляції з молотком і наждачним верстатом відлунюють у квартирі номер чотири так, начебто майстер працює не за стіною, а поруч із ними.

І це за тієї умови, що двоповерховий старий будинок номер шість має стіни чималої товщини. Проте ніякої особливої конструкційної таємниці тут нема. Висока звукопроникність пояснюється надзвичайно просто: колись квартира і закапелок, де нині звитяжно трудиться Гена Завізіон, являли собою одне ціле, й між ними були двері. Потім двері заклали у півцеглини, й суміжні приміщення зажили кожне окремим життям.

Окремим — але, як бачимо, не ізольованим. Точніше — не звукоізольованим. Ця акустична своєрідність і примусила Валентину Яківну та Івана Дмитровича ще багато років тому звернутися до Радянського райвиконкому Львова з цілком зрозумілим проханням: відселити шевську майстерню кудись в інше місце, де вона б нікому не заважала, а опріч того, розглянути питання про можливість передачі суміжного приміщення їм для переобладнання під кухню — оскільки офіційно у їхній квартирі кухні немає, а неофіційно вони зробили кухнею частину коридора.

Слід віддати належне виконкомівським керівникам: вони, як мовиться, увійшли в акустичне становище гр.гр. Заярної і Томащика й розгорнули дуже активну боротьбу за тишу в їхньому помешканні. Більше того — міжвідомча комісія виконкому дала висновок про можливість приєднання шевського закапелка до квартири номер чотири, на підставі чого ремонтно-будівельному управлінню було направлено письмову вказівку провести у згаданій квартирі «роботи капітального характеру».

Ось ці славні люди, які продемонстрували не лише високе уміння вислухати і зрозуміти тих, хто потребував їхньої допомоги, а й готовність оперативно подати цю допомогу: колишній голова райвиконкому А. В. Бойчук, нинішній голова В. Ф. Жидович, його заступник Р. Д. Волошин, начальник районного житлово-експлуатаційного об'єднання В. Г. Кисельов.

Із-під їхніх пер вийшло чимало документів, у яких вони цю свою готовність підтверджували — і в 1983 році, і у 1984-му, і у 1985-му... Й лише у січні року 1986-го щось трапилося. Ні, не з самими товаришами. З ними якраз усе гаразд. З їхньою готовністю допомогти. Бо 15-го січня Р. Д. Волошин надіслав В. Я. Заярній та І. Д. Томащику лист цілком протилежного змісту:

«Один верстат не створює шуму та вібрації, які б перевищували норму. Виконком... вважає, що немає підстав для винесення шевської майстерні з будинку № 6 по вул. Урицького...»

Зате восени 1986 року той же Роман Дмитрович Волошин, здійснивши укупі з автором цих рядків поїздку на ту ж таки вулицю Урицького, знову сповнився оптимізму і твердо рубонув долонею повітря:

— Ми таки цю майстерню приберемо звідси! Дайте нам лише кілька місяців строку. Приєднати приміщення до квартири не обіцяю, але тишу — гарантую!..

...Нині маємо на календарі вже розпал 1987 року. Гарантованої тиші у квартирі номер чотири як не було, так і немає. І сьогодні важко зітхає Гена Завізіон, підносячи руку з молотком над чиїмось черевиком або вмикаючи наждачний верстат. Але ж Гена, як ми з вами, шановні читачі, вже переконалися, ні в чому не винен. Хоча, повторю, нічим не завинили й Валентина Яківна та Іван Дмитрович...

В. ЧЕПІГА.

м. Львів.

ФРАЗИ

● *Яхтсмен потопав у морі власних помилок.*

● *Коли в нього не вистачало слів для вдячності, діставав гаманця.*

Сергій БОНДАРЕНКО.

● *Тепер не кожен кулик насмілиться похвалити своє болото: боятиметься, щоб його не осушили.*

● *— Скільки мазуту! — вигукнула синиця, вдруге похвалившись запалити море.*

Леонід КУЛІШ-ЗІНЬКІВ.

● *Іноді, щоб дістати ложку дьогтю, треба віддати бочку меду.*

Галина ТУРКО.

Мал. Ю. СЕВЕРИНА

— Як же такого невігласа у вуз прийняли?
— За щучим велінням.

Мал. В. СОЛОНЬКА

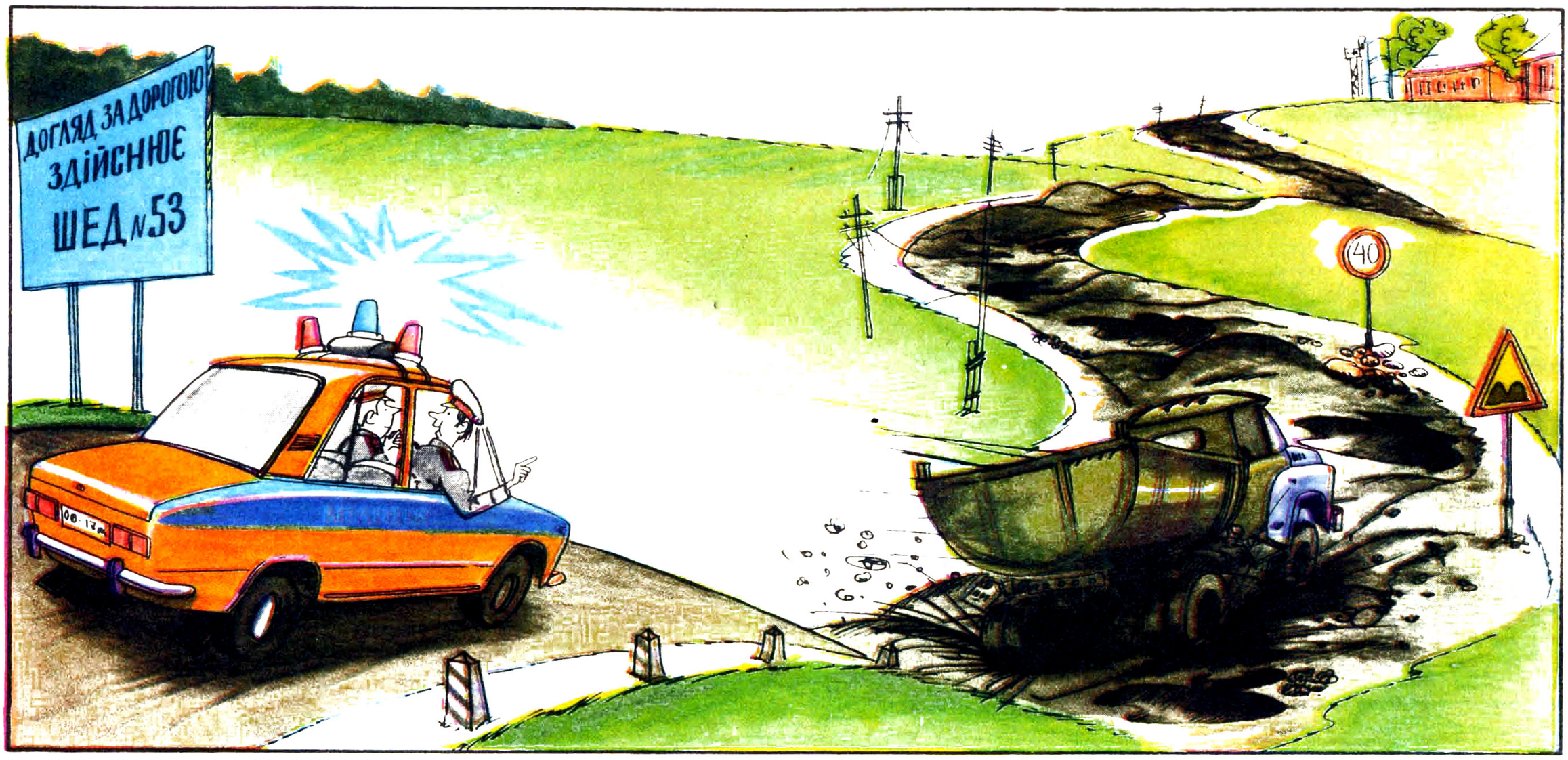

— Далеко не втече — тут уже починається дорога, яку ремонтує наша районна шляхова дільниця.

Анатолій ЖИТНИК

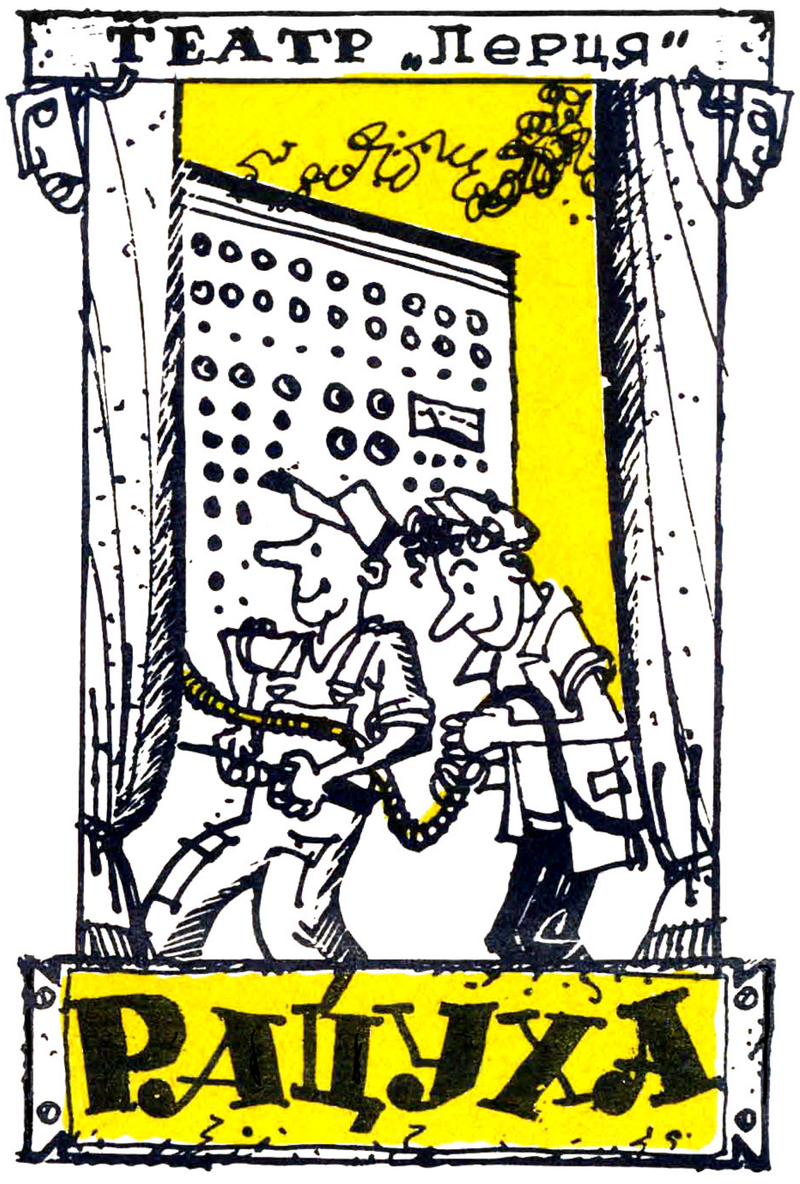

Діють:
ВАНЯ — слюсарі-наладчики
ПЕТЯ

Дія відбувається в цеху. Петя і Ваня з інструментами стоять біля щита, на якому блимають лампочки.

ПЕТЯ. Обладнання, звичайно, шикарне. Лінія — цяця. Зразу видать — загранишна. Блищить.

ВАНЯ. Золотом заплачено, через те й блищить.

ПЕТЯ. Електроніка. Щит світиться, як решето. І кожна лампочка — контроль.

ВАНЯ. А ти як думав? Механічний ВТК! Дзень — і приїхали. *(Лунає дзвінок, мигтить перша лампочка).*

ПЕТЯ. Тю! Дивись — конвейєр зупинився. Чого це раптом?

ВАНЯ. Автоматика. Ану читай, що там під блималкою пишуть.

ПЕТЯ *(підходить до щита, нахиляється, читає).* Дур...ко...

ВАНЯ. Хто дурко?

ПЕТЯ. А я знаю? Тут не по-нашому написано.

ВАНЯ. Нижче дивись. Там головний інженер цвяхом вишкрябав, щоб не забути.

ПЕТЯ *(придивляється).* Ага! Є! Брудна сировина. *(Свистить).* Фью-іть! *(Чухає потилицю).* Так що, тепер її всю назад? На доочищення?

ВАНЯ. М-да... Ситуація. *(Ходить, щось обдумуючи).* Цех очистки вже відрапортував про виконання плану... Так... *(Раптом б'є себе по лобі, немов його осінило).* О! Знаєш що? Виймай оте скляне око і з'єднуй проводку напряму.

ПЕТЯ. Та ти що?

ВАНЯ. З'єднуй, кажу. Удосконалення не має меж.

ПЕТЯ *(викруткою витягає скло, з'єднує дроти).* Готово.

ВАНЯ. Пуск! *(Натискує кнопку).* Пішло. Отак от. Зрозумів? Рипить, а тягне. А не з'єднай ми навпрошки, що б наші контролери робили? Перевели б їх у цех на доочистку. Нє, що не кажи, а ми з тобою кадри — пошукать таких. *(Дзвінок. Блимає друга лампочка).*

ПЕТЯ. Знову стали.

ВАНЯ. Читай.

ПЕТЯ *(читає).* Нестандартна сировина. О дає! Хоче, щоб тютілька в тютільку. Нє, це, я тобі скажу,— диверсія.

ВАНЯ *(рішуче).* Виймай і це око. Для нас головне — кінцевий результат.

ПЕТЯ *(нерішуче).* Розкурочимо техніку...

ВАНЯ. Не розкурочимо, а вдосконалимо... Стосовно місцевих умов. Давай навпрошки!

ПЕТЯ *(виймає друге скло, з'єднує проводку).* Готово.

ВАНЯ. Пуск! *(Натискує кнопку).* Тягне. Крекче, а тягне. *(І тут знову лунає дзвінок. Блимає третя лампочка).*

ПЕТЯ. От паршивець! Мигне — і стає конвейєр.

ВАНЯ. Ану читай, що там іще.

ПЕТЯ *(нагинається, різко випрямляється).* Диверсія! Я тобі казав — диверсія!

ВАНЯ *(насторожено).* Не може бути.

ПЕТЯ. Точно. Інородці.

ВАНЯ. Так написано?

ПЕТЯ. Ну! Факт, диверсія.

ВАНЯ. На диверсію не схоже. Конвейєр би не став, а все злетіло б у повітря. *(Нахиляється сам).* Чужо... Чужорідне тіло...

ПЕТЯ *(злякано).* Тіло? На конвейєрі? Хто ж туди впав? Невже Петрович? Але ж він ніби тверезий був сьогодні.

ВАНЯ. При чім тут Петрович? Може, каменюка, може, залізяка потрапила.

ПЕТЯ *(розчаровано).* А-а-а... Тепер навпрошки не потягне.

ВАНЯ. Спробуємо. Виймай блималку.

ПЕТЯ *(копирсається).* Готово.

ВАНЯ. Пуск! *(Натискує кнопку).* Бачиш? Скрипить, як незмащені ворота, а тягне. *(Раптом лунає дзвінок).*

ПЕТЯ *(роздратовано).* Ну, падлюка! Зараз я йому! *(Біжить до щита. Але усі лампочки гаснуть. Петя зупиняється здивований).* Дивись! Злякався... Злякався, інородець! Сам ввімкнувся навпрошки.

ВАНЯ *(потирає руки).* Зрозумів, з ким діло має. А ти казав, електроніка.

ПЕТЯ. Яка там електроніка? *(Витягає викрутку).* Ось електроніка...

ВАНЯ. Правильно. Ходімо до головного інженера.

ПЕТЯ. Чого?

ВАНЯ. Як це чого? Нехай відомість на премію малює. Аякже! За рацуху. Лампочки не горять? Не горять. А конвейєр працює. Економія електроенергії. Премія положена. Ходім.

ПЕТЯ. Ходім. *(Виходять).*

З а в і с а.

ПИЯЦТВУ — БІЙ!

Мал. В. ГЛИВЕНКА

— У нього гроші чи речі вкрали!
— Та ні, пляшка зникла.

Мал. А. АРУТЮНЯНЦА

— Налий йому. Бачиш, руку тягне.

Мал. А. ЮНА

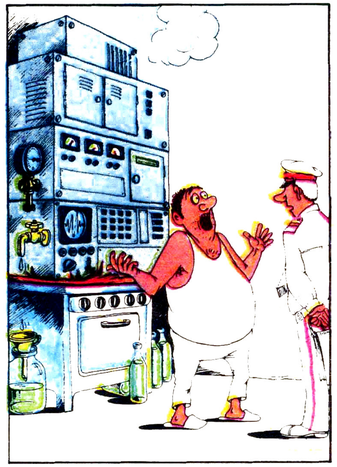

— Я розумію, що ця електроніка — ваше захоплення. Але чому з неї тече самогон!

Мал. А. ВАСИЛЕНКА

— Як у вас із самогоном, строго!
— Не так строго, як дорого.

Мал. В. ЗЕЛІНСЬКОГО

Без слів.

Мал. В. СОЛОНЬКА

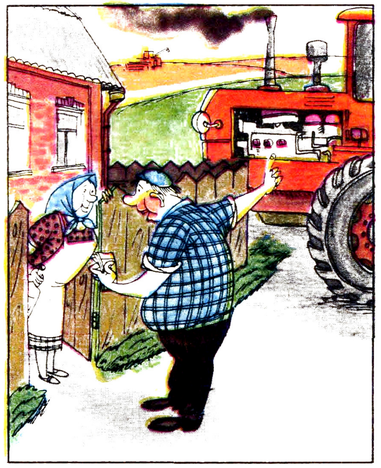

— Жени швидше. Через тебе техніка простоює.

Мал. І. АЛЕКСАНДРОВИЧА

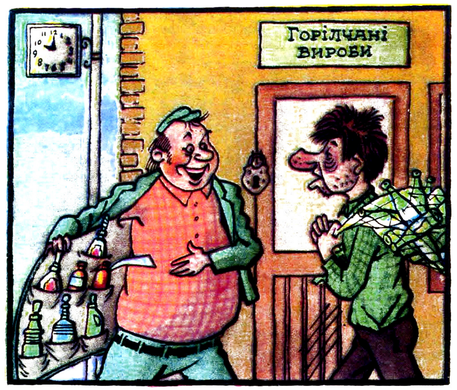

— Парфюмерія, аптека, побутова хімія!

Мал. Л. ТЕЛЯТНИКОВА

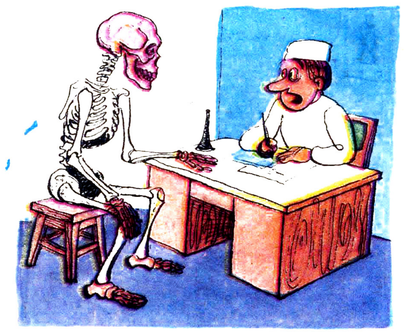

— Ні, таких від алкоголізму ми вже не лікуємо.

НАОДИНЦІ З ДУМКАМИ

● *Крик моди чувся з-під прилавка.*

● *Суд читачів був товариським.*

● *Погана голова скаржиться й на золоті руки.*

● *Завжди радий був посперечатися з тим, хто з ним в усьому був згоден.*

● *Ставив перед собою мету тільки для того, щоб вона гарно перед ним стояла.*

● *Іноді театр починається із знайомого касира і закінчується антрактом.*

● *Якщо в словах вода — в ділах чекай потопу!*

● *Чому мода приходить з криком, а іде мовчки?*

Леонід СУХОРУКОВ.

м. Київ.

ЧОТИРИ ПОРИ РОКУ

— Хоч круть-верть, хоч верть-круть, дорогий Семене Кириковичу, а я змушений вам цілком офіційно доповісти — план третього кварталу ми теж не виконали.

У голосі Ларивона Пересядька сум, безнадія, глибоке усвідомлення трагізму обставин, у яких опинилася «Рембуттара», її багаторічний керівник Семен Кирикович Свирбиченко і навіть він — перший заступник начальника цієї шановної установи.

Невиконання планів у першому кварталі таких хвилювань не викликає. Попереду ще майже повний календарний рік, бузково-каштанова весняна повінь, щедре літо з відпустками, довга й тепла золота осінь. Невиконання у першому кварталі рембутуварівці розглядають як додатковий, вагомий стимул. Він допоможе їм не тільки вторатися з річними планами, а ще й відкриє якісь приховані резерви.

У другому кварталі, як відомо, тільки закінчується перше півріччя. Тож знову підстав для особливих тривог нема. Краще було б, звичайно, у другому кварталі вийти на планові показники. Ще й невеликого перевиконання домогтися. Та, зрештою, попереду ще до біса часу! Та за півроку можна гори перевернути! От прийдемо з відпусток, та як візьмемося, та як закачаємо рукави!

Третій квартал закінчується разом із золотою осінню. Холодні тумани наповзають на місто, на «Рембутуттару». А за ними нічого не видно, окрім куцого маленького четвертого кварталу. У ньому не вистачає місця для розгону, для справжньої роботи.

Ось чому так сумно бринить голос Ларивона Леонідовича. Ось чому стільки безнадії в очах Семена Кириковича. Тут уже не сховаєшся. Надходить пора визнавати свої помилки й недоробки, просити у вищого керівництва розуміння і якихось інших, не таких жорстоких планів.

І Семен Кирикович тягнеться до телефонної трубки. Та раптом з пам'яті зникає номер главківського телефону. Навіть його перші дві цифри Свирбиченкові не згадуються.

Пересядько все розуміє. Глибоким співчуттям кривиться його завжди безжурне обличчя.

— А може, той... може, у письмовій формі?..

Свирбиченко здригається від тієї несподіваної, але рятівної пропозиції. З полегкістю зітхає, хоч і не може одразу збагнути, що йому власне пропонують.

— Що тут напишеш?! Не виконали і квит.

— Е, ні,— не погоджується Пересядько. — Це по телефону коротка розмова, а написати якраз можна багато. Детально і докладно все викласти.

— Цього їм ще не вистачало! Детального й докладного опису нашої поганої роботи!

— Даруйте мені, Семене Кириковичу, але нам з вами невідомо, чого їм у тому Главку не вистачає. Може, якраз деталі їх і зацікавлять. І докладність ніколи ще зайвою не була. Хай усі бачать — ми свої недоліки знаємо, глибоко і всебічно здатні їх проаналізувати. А відтак є ще й об'єктивні причини, і ці, як їх... погодні умови.

— Хіба були якісь причини і умови? — щиросердно здивувався Семен Кирикович.

— Були! Все було! І причини, і умови! Отак і напишемо. «Глибокий і всебічний аналіз діяльності «Рембуттари» свідчить, що її керівництво постійно працює над подоланням окремих недоліків, які мають місце в роботі деяких підрозділів. Особливу увагу ми приділяємо різним несприятливим природним факторам. Зокрема, звертаємо Вашу увагу на те, що в першому кварталі була сніжна й холодна зима з відлигами. А після зими одразу почалася весна, яка непомітно перейшла в літо. Третій квартал поставив перед усім колективом «Рембуттари» неймовірно складні завдання, з якими вдалося в основному впоратись, долаючи труднощі. Літо цього року, як відомо, було незвичайним — дощові дні несподівано змінювалися сонячними, а потім знову гриміли грози. Все це, звичайно, вплинуло на наші планові показники, але, враховуючи все викладене вище, можна вважати роботу «Рембуттари» задовільною».

Свирбиченка аж пересмикує від тієї несподіваної кінцівки.

— Що ти таке говориш?! Що це ти собі дозволяєш, Ларивоне?! У таких важких умовах працювали! Мучилися, можна сказати, долаючи труднощі. І після цього ти дозволяєш собі називати нашу титанічну діяльність задовільною?! Не чекав такого від тебе.

— А що ви пропонуєте, Семене Кириковичу? — питає, ніяковіючи, Пересядько.

— Я пропоную... Я пропоную просити, щоб нам виділили додатковий преміальний фонд. Хай там у Главку врахують — осінь почалася, а в грудні будуть наповно сніги й морози. І ми все це повинні подолати, і подолаємо.

— А що з планом будемо робити, Семене Кириковичу?

— Який там план! Добре, що ми взагалі хоч що-небудь робимо. У таких несприятливих умовах.

Олександр МІРОШНИЧЕНКО.

Народні усмішки

ЗАСВОЇВ НАУКУ

Шеф-кухар до практиканта:
— Чого не вистачає у цій котлеті?
— М'яса,— швидко відповів практикант.
— Що треба зробити?
— Підсипати перцю.

Повідомив Ф. ГЕТЬМАН.

с. Кам'яний Брід
Баранівського району
Житомирської області.

ЦЯ Ж ДОРОЖЧА

Розгнівався чоловік на козу за те, що не доїться, завіз на ярмарок аж у сусідній район і там продав її. А наступної неділі купив собі на ярмарку іншу. Привів додому. Тільки у двір, а жінка глянула і аж руками сплеснула:
— Ой помру! Це ж наша коза, Іване! Та сама, яку ти продав.
— Не може того бути! — здивувався чоловік. — Я ж за цю заплатив на шість карбованців більше.

Повідомив П. ДРАЛО.

с. Корделівка
Калинівського району
Вінницької області.

ДО МЛИНА

Іде по дорозі пан і зустрічає свого наймита.
— Слухай, Іване, ти чого так зажурився?
— Та треба до млина...
— Так їдь! Млин же працює.
— Та в тім то й річ, що немає чого везти і немає на чому.

Повідомила К. КОЗЯРЧУК.

м. Ровно.

ЦІКАВИЙ

— Миколо,— звертається сусід до сусіда,— у тебе такі великі вуса. Вони не заважають їсти чи пити?
— Почастуй — побачиш,— відповів той.

Повідомив А. БОРТКОВ.

м. Кременець
Тернопільської області.

ПЕРЧИНКА

Сторінка для дітей

ДИКІ ЧОБІТКИ

(ЦІЛКОМ ПРАВДИВА ІСТОРІЯ)

Дивіться,
дивіться!
В Кольковій квартирі
якісь незвичайні,
небачені звірі!
Смугасті від бруду,
всі боки обдерті...
Скажіть,
хто замучив вас
майже до смерті?
Чи ви мандрували
в сипучих пісках?
Вмерзали у лід
десь у льодовиках?

— Ні, ні!
Не були ми
в мандрівках ніколи,
а місяць всього
походили до школи.
Вже скоро із нас
повилазять гвіздки...
Ми — хлопчика Колі
нові чобітки.
Як завжди, Миколка
забув нас помить.
А сам он під ковдрою
солодко спить.

А Колі-Миколі
під ковдрою сниться:
пустеля навколо,
при ньому — рушниця.
Не видно живого
нікого ніде,
а він полювати
на тигра іде.
І раптом —
двигтить під ногами
земля.
Велике,
смугасте
щось суне здаля!

Та що це?
Чи сниться,
чи просто здається?!
І чуб у Миколи
угору дереться!
Смугастий від бруду,
бо зроду немитий,
не чищений кремом,
рудий
і оббитий
на хлопця із люттю
гарчить...
чобіток!
А поруч і другий
сіда на пісок!
І ясно —
голодні вони,
як вовки!
Ось зараз його
роздеруть
на шматки!

Тут бідний Миколка
курок натискає.
Та що це?!
Рушниця мовчить,
не стріляє!
І бачить Миколка —
двостволка іржава!
А чоботи сунуть
і зліва,
і справа!
Ось ширше пащеку
розкрив чобіток,
гвіздками приклацнув
і робить стрибок!

Зривається з криком
із ліжка Миколка
і бачить:
на місці
рушниця-двостволка.
Він лізе під вішалку
в темні кутки,
знаходить обидва
свої чобітки...

Що далі він робить —
самі здогадайтесь.

А вам
такі сни ще не сняться,
признайтесь?

Галина МАЛИК.

ЧОМУ В БУСЛА ЧЕРВОНІ НОГИ

Колись, давним-давно, жив собі бусел, що мав зелений дзьоб і зелені ноги, які непомітні були серед трави і водоростей. І дуже любив він поспати.

От якось прилетів на луки, аби знайти собі щось на сніданок. Став на купині й замислився: «Що б отаке спіймати, аби зразу наїстися, а потім задрімати?» Думав, думав та й заснув.

Поблизу стрибали дві зелені жабки. Побачили бусла і затремтіли з переляку. Та раптом одна осмілилася:

— Чого нам боятися?.. Він же спить...

— Знаєш що,— відповіла друга жабка. — Щоб завжди ми його бачили здалеку, давай розмалюємо йому ноги і дзьоба червоною фарбою...

— Ой, як цікаво! — вигукнула перша, і жабки мерщій метнулися за фарбою...

Прокинувся бусел і не впізнав себе. Замість колишніх зелених ніг під ним горіли червоні, мов полум'я ноги. А коли нахилив шию, щоб добре роздивитися, помітив, що і дзьоб його теж червоний.

— Як це могло статися? — збентежився бусел. Та голод став дошкуляти, і він, забувши про пригоду з ногами і дзьобом, пішов шукати собі щось на обід: поки спав, сонечко височенько піднялося...

Але що це? Тільки ступить крок — як жабки одразу ж помічають червоні ноги й розбігаються усебіч. Ніхто не дається сьогодні упійматися, хоч плач...

І раптом він побачив у траві двох веселих жабок, які високо підстрибували і глузливо сміялися:

— Це ми тобі розмалювали ноги і дзьоба... Щоб знав, як спати вдень!..

— Ах ви, кляті жабенята!.. Та я вас! — розгнівався бусел і кинувся за ними, та жабки-пустунки — стриб у річку і зарилися в мул.

З того часу в усіх буслів червоні ноги, червоний дзьоб, і всі вони все життя намагаються піймати тих жабок-пустунок і ніяк не можуть їх виловити.

Григорій РІЗНИК.

Мал. А. АРУТЮНЯНЦА

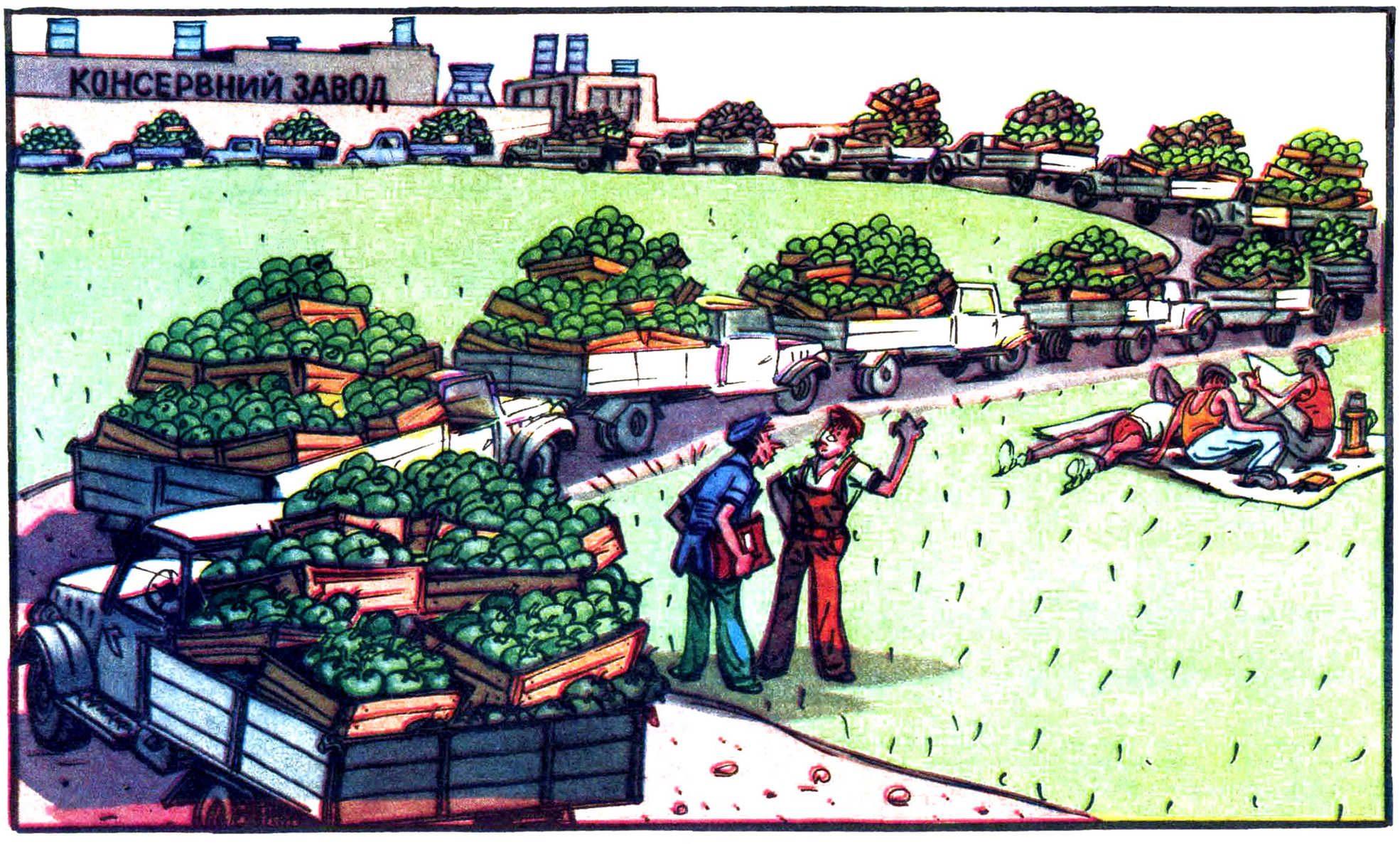

— Чого таку зелень привіз?

— Та поки дочекаюся — достигнуть.

Володимир ГРАБОУС

РАЗЮЧА ПОДІБНІСТЬ

Курча, лиш вилізло з яйця,
Пищить зухвало без кінця:
— Я дуже схоже на Орла,
Бо також маю два крила!

БЛИСКУЧА ПЕРСПЕКТИВА

— Докучила вода мені,— зізнавсь
Линові якось молодий Карась,—
В ставку оце проводжу дні останні,
Вже скоро буду плавати... в сметані!

Гра без переможців

Ностальгія за дитинством переслідує декого з нас чи не все свідоме життя. Інколи, знаєте, так хочеться хоч на мить повернутися у ту казково-благословенну пору. З її рожево-мрійливим сприйманням дійсності, з її необтяжливими дитячими клопотами, до її незабутніх ігор та розваг... А скільки їх у кожного з нас було! Від гучних хлоп'ячих баталій до отих сентиментально-тихих «мовчанок».

До речі, пригадуєте умови цієї гри? Так от, нагадуємо: мовчати треба за будь-яку ціну, чого б це вам не коштувало.

Та дитинство, на жаль, як і все у житті, минає. Проте ігри його залишаються. І ось вам наочний приклад.

Півтора роки тому ровенський трест «Поліссяводбуд» для контролю якості меліоративних робіт придбав тридцять кольорових кіноплівок ЦО-32Д, які виробляє широковідоме шосткинське виробниче об'єднання «Свема». Але до контролю якості будівництва у меліораторів справа не дійшла, оскільки частина проявлених ними кіноплівок виявилася суцільним виробничим браком.

Тоді ж ровенські «кінооператори» відправили плівку — як відзняту, так і невикористану — її творцям. І заразом попросили їх згідно з інструкцією замінити браковану продукцію.

Але хто ж міг передбачити, що у декого на шосткинському виробничому об'єднанні «Свема» раптом почнуться приступи ностальгії за безтурботним дитинством.

А тому ровенські меліоратори марно чекали оперативної відповіді на свою адресу. Хоча через чотири місяці відповідь із Шостки таки прийшла. Правда, своєрідна. Це була та ж сама посилка із тією ж самою бракованою плівкою. І найголовніше, що жодного пояснення з боку відправника. Чи, може, «свемівці» затялися до того часу, доки вийде строк гарантії на їхню продукцію? І тому грають у «мовчанку»?..

Але закінчити цю історію ми хочемо тим, що дитячі ігри за своїм характером, як правило, безневинні. А ці, як бачимо,— не зовсім...

Ю. ІЩЕНКО.

Мал. О. МОНАСТИРСЬКОГО

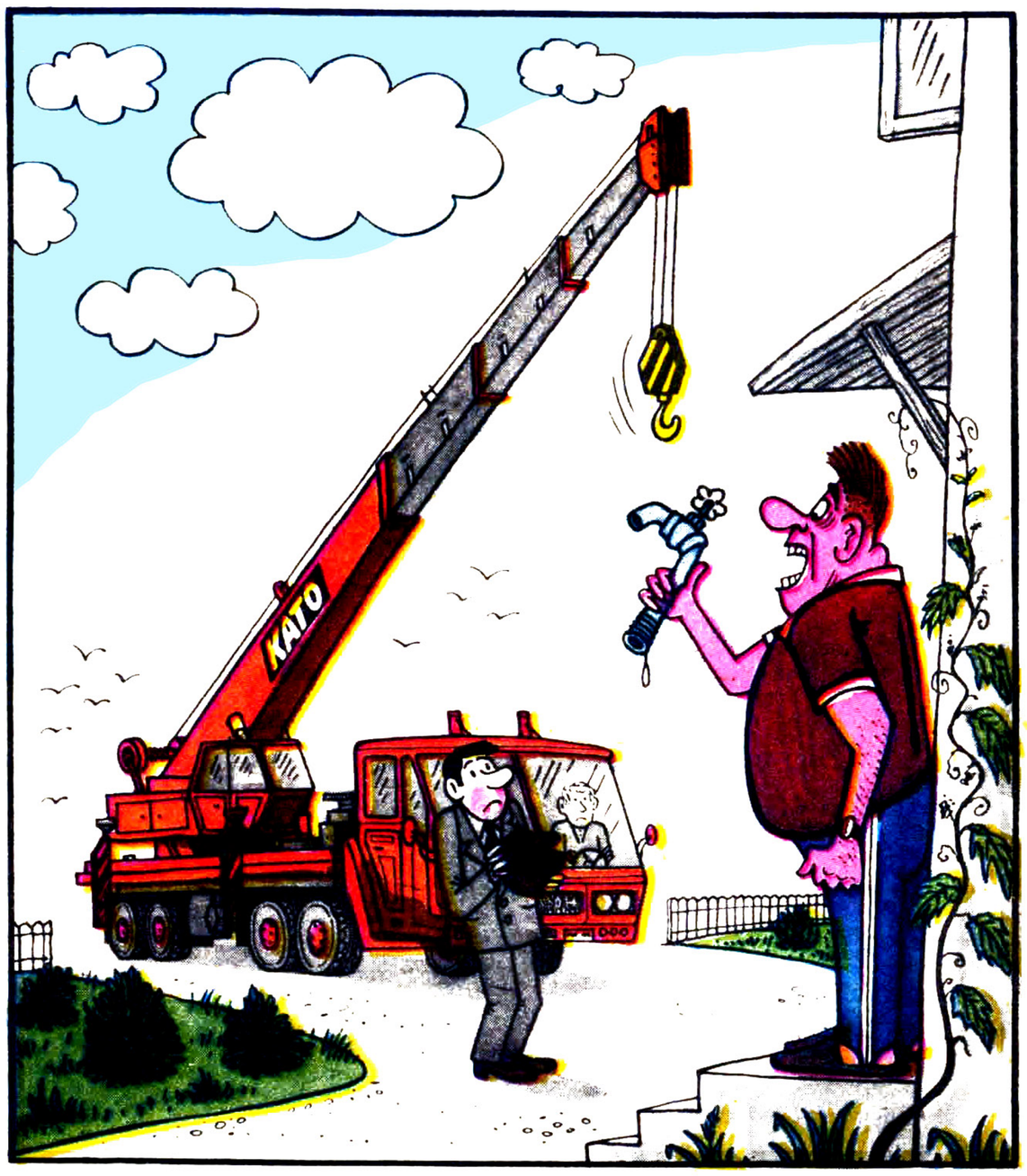

— Ось який кран мені потрібний, а ти що пригнав?

ЗООАФОРИЗМИ

Королівська кобра, а плазує.

Поміж іклами зуба мудрості не шукай.

У Кози одна мрія — проникнути в чужий город.

Де солодко, там і Мухи.

Петро СОРОКА.
с. Грицівці на Тернопільщині.

ХТО ЧИМ

Йдучи з концерту уночі,
Дали оцінку глядачі —
Співачці: — Ах, колоратура!
Ансамблю: — Ах, апаратура!

ЗАПОВНЮЮТЬ

За книгами черги в селі і в столиці,
Беруть їх тепер до путтяй без пуття.
Одні — щоб заповнити ними життя,
А інші — заповнити власні полиці.

МЕРТВІ ДУШІ

Надвечір вихідного дня —
здалось мені чи сон —
до товариства втрапив я
за стіл на -дцять персон.
Чини були там і звання,
Все їло і пило...
Але людей не бачив я,
бо їх там не було.

Григорій ГАРЧЕНКО.

м. Дніпропетровськ.

Мал. О. КОХАНА

— Хоч я і під наркозом був, а дещо таки вдалося поцупити!

Нотатки про їхні порядки

І БОГОВІ СВІЧКА, І ЧОРТОВІ КОЧЕРГА

Сатана, як відомо, не дрімає: одвічний ворог роду людського усе пантрує, як би не прогавити шансу когось на гріх спокусити.

Але того факту, що Лас-Вегас в усьому світі зажив слави «міста гріха», нечиста сила не може безоглядно до своїх особистих заслуг приплюсувати — замість чорта тут постаралися бог-долар і слуги його.

Лас-Вегас — гральна столиця США, місто розваг, місто, де чорну справу розтління душі людської роблять гроші. Крім гральних закладів, у Лас-Вегасі не бракує, звичайно, й інших усіляких веселих притулків, у яких цнотливість та добропорядність теж ніколи навіть на нічліг не зупинялися. Так що кандидати на муки пекельні продукуються у Лас-Вегасі із розмахом.

Сатані, здавалося б, залишається тільки ратички од задоволення потирати. Але — чорта лисого! Бо тут подбали й про те, щоб любителі утіх земних могли забезпечити собі й доступ до утіх небесних, до блаженства райського: у Лас-Вегасі нараховується уже 236 храмів господніх 40 різних вірувань — кожен грішник має можливість перед своїм богом душу очистити. Дуже це зручно: гріши — і очищуйся, очищуйся — і знову гріши та очищуйся.

Так що й у «місті гріха» нечистій силі іще далеко до повного торжества. Розраховувати їй на похвалу свого пекельного начальства — ранувато.

Зате власті Лас-Вегаса можуть вихвалятися «благочестям» свого міста.

Що вони, до речі, й роблять.

А взагалі — робиться бізнес. І на чортові, і на богові.

ПІДХІД ІЗ РОЗБОРОМ

Мавши й без того чимало різних клопотів, допитливе людство іздавна сушить собі голову ще й над такою загадкою: чому це деякі його представники здібніші, обдарованіші од інших? Звідки ота штука, що талантом називається, береться?

В давні літа це пояснювалося (а подекуди й у часи наші пояснюється) просто: усе — від бога. Згодом почала брати верх думка, що всі люди однаковими на світ білий з'являються, а якою вже та чи інша людина потім стає — залежить тільки від умов, оточення, обставин, у яких вона живе та виховується. Тепер же, в час генетики та кібернетики, ми, цілком слушно не відмахуючись при тому від отих самих обставин та умов, взялися докопуватися уже й до глибших коренів цієї загадки.

Тим часом її уже розгадали. У Сінгапурі. І зробили це не вчені мужі, а чиновні люди. До того ж — мимохідь, зайнявшись зовсім іншою проблемою.

Як свого часу повідомляли західні агентства, уряд Сінгапуру прийняв нову демографічну програму. В цьому не було б нічого особливого: видно, тіснувато в Сінгапурі стало, то й настав час у цій справі лад навести. Та от що цікаво: за допомогою тієї програми сінгапурський уряд збирається не тільки врегулювати кількість населення, а й справитися іще щонайменше з двома завданнями — зменшити злидні і (що особливо цікаво) збільшити кількість люду розумного й талановитого.

Щодо злиднів, то, як виявляється, приборкати їх можна дуже просто. Для цього жінкам, які ще не сягнули свого 30-ліття, пропонується: після народження першої чи другої дитини зробити стерилізацію. При цьому — одна суттєва деталь: стерилізуватися пропонується не всім отим жінкам, а тільки бідним та без освіти (що, врешті, зводиться до одного: тільки бідним). За це їм належить компенсація в 10 тисяч сінгапурських доларів. На думку уряду, це зменшить у країні кількість бідняків і не дасть «спородити на світ іще одне покоління знедолених».

Ну а щодо талантів, то тут, виявляється, усе іще простіше. Щоб їх примножити, урядові не тільки витрачатися, а й узагалі нічого робити не треба — успіх цієї справи залежатиме од старань самих же сінгапурців.

Але знову ж таки — не всіх. Бо, як із нагоди прийняття тієї програми заявив прем'єр-міністр Лі Куан Ю, в розумних, освічених батьків родяться й розумні діти. Отож «талановитим» жінкам він порадив народжувати побільше дітей.

Виходить, бачите, як у тому прислів'ї: чого бідний — бо дурний; чого дурний — бо бідний.

Д. МИТЮК.

ПОГЛЯД ЗБЛИЗЬКА

* * *

«...Ми бачимо країну, яка усе більше розколюється на імущих і неімущих. Ми бачимо безвідповідальний федеральний уряд, який радо виділяє величезні кошти в уже роздутий воєнний бюджет і в той же час немилосердно панахає програми житлового будівництва, продовольчої допомоги і медичного обслуговування. Ми бачимо, як мільйони наших громадян змушені порпатися на смітниках у пошуках їжі й спати просто неба... Ви урізали численні програми, від яких залежить величезна і що далі — то усе більша кількість американців. Бюджетні скорочення прирекли людей на злидні й нужду...»

Із послання керівника організації «Громадськість за творче ненасильство» М. СНАЙДЕРА президентові Рейгану.

* * *

«Незалежно від того, хто в цьому винен і що на нас очікує в майбутньому, ясно одне: ми вступили в еру, коли масове безробіття уже, очевидно, ніколи не щезне».

Із статті Джеймса РОБЕРТСОНА в англійській газеті «Гардіан» (Манчестер).

* * *

«Наша преса любить писати про те, що у нас цілковита свобода, говори, що хочеш. Але якщо я буду кричати на всіх перехрестях, що незадоволений своєю долею і мене за це не запроторять у тюрму, то чи ж вирішить це мою проблему? Звичайно, ні. Я залишуся, як і раніш, «зайвою» людиною в цьому світі. І таких, як я, в Іспанії майже три мільйони. Про які ж людські права, про яку свободу і демократію можна говорити, якщо у тебе нема основного права — права на працю! Весь мій життєвий досвід переконує: демократія по-капіталістичному означає для простого трудівника рабство без ланцюгів!»

Алехандро ДУКЕ, безробітний. Мадрід.

* * *

«У нас іще нема ані свободи, ані процвітання. Потворна нерівність, як і раніш, ганьбить Сполучені Штати. У нас нема справедливості для бідняків, для національних меншостей, для тих, хто став жертвою технологічної революції, для молоді, яка зазнає відчуження, для мас міського населення».

Із виступу члена Верховного суду США Уільяма БРЕННАНА перед американською асоціацією юристів.

І СМІХ, І ГРІХ

ТЕЖ АРГУМЕНТ...

Коли сержант англійської поліції Б. Плант попробував зупинити свого співвітчизника Дж. Евершолта, який проїхав на велосипеді на червоний сигнал, той проявив неабияку непогамовність своєї натури: за свідченням англійського журналу «Прайвіт ай», сержантові знадобилася допомога майже сорока перехожих, щоб затримати й укоськати порушника. До того ж постраждав не тільки вуличний порядок, а й охоронець того порядку: розпасіювавшись, невгамовний велосипедист вп'явся сержантові зубами в плече. Щоправда, Дж. Евершолт заповзявся категорично одпиратися од цього другого звинувачення: він, бачите, аж ніяк не міг гризнути сержанта, бо сам... вегетаріанець.

СТРЕС

ГУМОРЕСКА

Сторожук запізнювався. На розі вулиць Глиняної і Матроської, не озираючись, він шурхнув через перехрестя, пробіг якийсь десяток метрів і завмер, зіщулившись від пронизливого виску автомобільних гальм. З досвіду знав: краще стояти смирно. Водій або обмине, або зупиниться. Вони, як годиться, полаються, і — в різні боки...

Автомобіль майже вткнувся у Сторожука, який внутрішньо настовбурчився, щоб дати водієві гідну відсіч, але той, дивний чолов'яга в циліндрі, жовтих рукавичках по самі лікті й високих чоботях, вже вискочив з машини, підхопив Сторожука під руку і повів до тротуару:

— Ах, пардон! Я, здається, вас трішки приголомшив? Щиро перепрошую! Хай вельмишановний пан не гнівається. Це моя нова модель, і я ще не приноровився до швидкості. Напрочуд прудке створіння!

Вклонившись, водій залишив занімілого від подиву Сторожука на тротуарі й повернувся до такого ж незвичного, як він сам, авто. Це було щось середнє між етажеркою і шкільною моделлю паровичка з домішками меблів у стилі ретро. Авто чхнуло, засмикалось і почухрало вздовж по Матроській.

Сторожук трохи отямився і для відновлення рівноваги послав навздогін кілька загальновживаних у таких випадках побажань.

Це очікуваної полегкості не принесло, і він прибіг на роботу знервований, мов сантехнік, якому в п'яти квартирах підряд рекламували тверезе життя.

Трохи відвів душу з майстром. Той причепився за запізнення. Він йому відповів.

Майстер сказав: «Ага...» І почав напучувати такими словами, які ніде не друкуються, але всі їх знають.

Сторожук поміркував, що він просто не має права говорити з людиною іншою мовою. І відповів майстрові тим самим.

Майстер додав обертів. Сторожук підкинув жару.

Через п'ять хвилин трохи притомились. Майстер витер чоло, з повагою подивився на Сторожука і пішов заповнювати наряди.

Сторожук ввімкнув верстат і вкотре подумав: «А гарний все-таки чоловік — майстер! Своя людина, туди його...»

Він щось точив, підганяв мікрони, але з голови не йшли оті: «Пардон... перепрошую... вельмишановний пане... створіння...». І коли приятель Головань, проходячи повз його верстат, гукнув: «Пішли перекуримо, Сторожук! Робота — не пиво, не видихається»,— він з готовністю повернув вимикач.

...Головань вислухав історію, яка сталася зі Сторожуком, і аж закректав від співчуття:

— І ти йому нічого не відповів?!

— Та не встиг, розумієш, тільки розтулив рота, як він заліз на свою драбину і чкурнув...

— Н-так, обіклав він тебе, як хотів. Та ще й не просто, а з вивертом!

— Ех, потрапив би він мені зараз під руку! Я б йому...

— Треба було зразу...

— І звідкіля він узявся? Щось я не бачив раніше таких... допотопних.

— Може, любитель старих моделей? Є диваки, яким звичайних «жигулів» чи «волжанки» мало. Їм хочеться ошелешити! Викопують різний мотлох, відновлюють... Потім видрючуються...

Залишок робочого дня Сторожук подумки виголошував промови, які він кинув би просто в обличчя любителю архаїчних автомобілів. Аби тільки здибати! Але де? Це питання наповнювало його болем, почуттям смутку, непоправно сплюндрованої гідності.

Він прийшов додому, хотів переговорити з дружиною, трішки розрядитися. Щоб і вона знала, як буває чоловікові, коли він не встиг відповісти на чужу, жахливу своєю витонченістю образу.

Але дружини Каті вдома не було. Вечорами вона ходила на курси крою та шиття.

Син Петро теж десь гасав. Мабуть, грав у футбол. А оскільки зустріч тривала, як правило, доки було видно м'яча, то Сторожук домашніх чекати не став, а ліг і з головою вкрився ковдрою. Не в змозі заснути, він у теплій задушливій темряві продовжував виголошувати промови...

Коли прийшла дружина Катя, Сторожук харчав і белькотів щось нерозбірливе. Від нервового перенапруження з ним стався апоплексичний удар і психологічний напад.

Завдяки дружним зусиллям медиків Сторожука вдалося порятувати. Мало того, його здоров'я майже повністю відновлено. Єдине, що нагадує про шляхово-транспортну пригоду,— це те, що він усім без розбору тепер говорить: «Перепрошую... будь ласка... пардон...»

Коли Сторожук дуже розхвилюється, він може навіть сказати: «Вельмишановний пане, чи не могли б ви...» У таких випадках майстер хапається за серце і йде в свою будку заповнювати наряди.

Як ви, мабуть, зрозуміли, Сторожук працює. Там же. Лікарі вважають зрушення в його психіці незначним і цілком безпечним для оточення.

Павло СТОРОЖЕНКО.

РЕБУС ДЛЯ КМІТЛИВИХ

Як повідомляє наш кореспондент із села Шамраївки Сквирського району на Київщині, тут відновив свою роботу КВК (клуб винахідливих і кмітливих). На попередніх його засіданнях, які відбулися в 1980—1986 роках, члени клубу при всій своїй кмітливості не змогли навіть приблизно відповісти на запитання, коли ж нарешті буде закінчено будівництво зерносушарні на Шамраївському цукрокомбінаті.

Тепер вони сушать голову над іншим: хто відшкодує 42 тисячі карбованців, витрачених на зведення цієї нехитрої споруди. Бо частину обладнання, ще придатного для використання, з невідомих причин демонтовано і вивезено на Миронівський цукрокомбінат.

ЦІЛЮЩИЙ СТАВОК

ВІННИЦЬКА область. (Кор. ТАП). Уже протягом багатьох років жителі села Аннопіль Тульчинського району утримують перше місце в області по заготівлі лікарських рослин. Як вдалося з'ясувати нашому кореспондентові, велику допомогу заготовлювачам у цьому надають керівники місцевого колгоспу. Принаймні, вони вже забули, коли останній раз чистили сільський став. Отож по його замулених берегах щедро шумлять дикорості трави.

Мал. Р. САХАЛТУЄВА

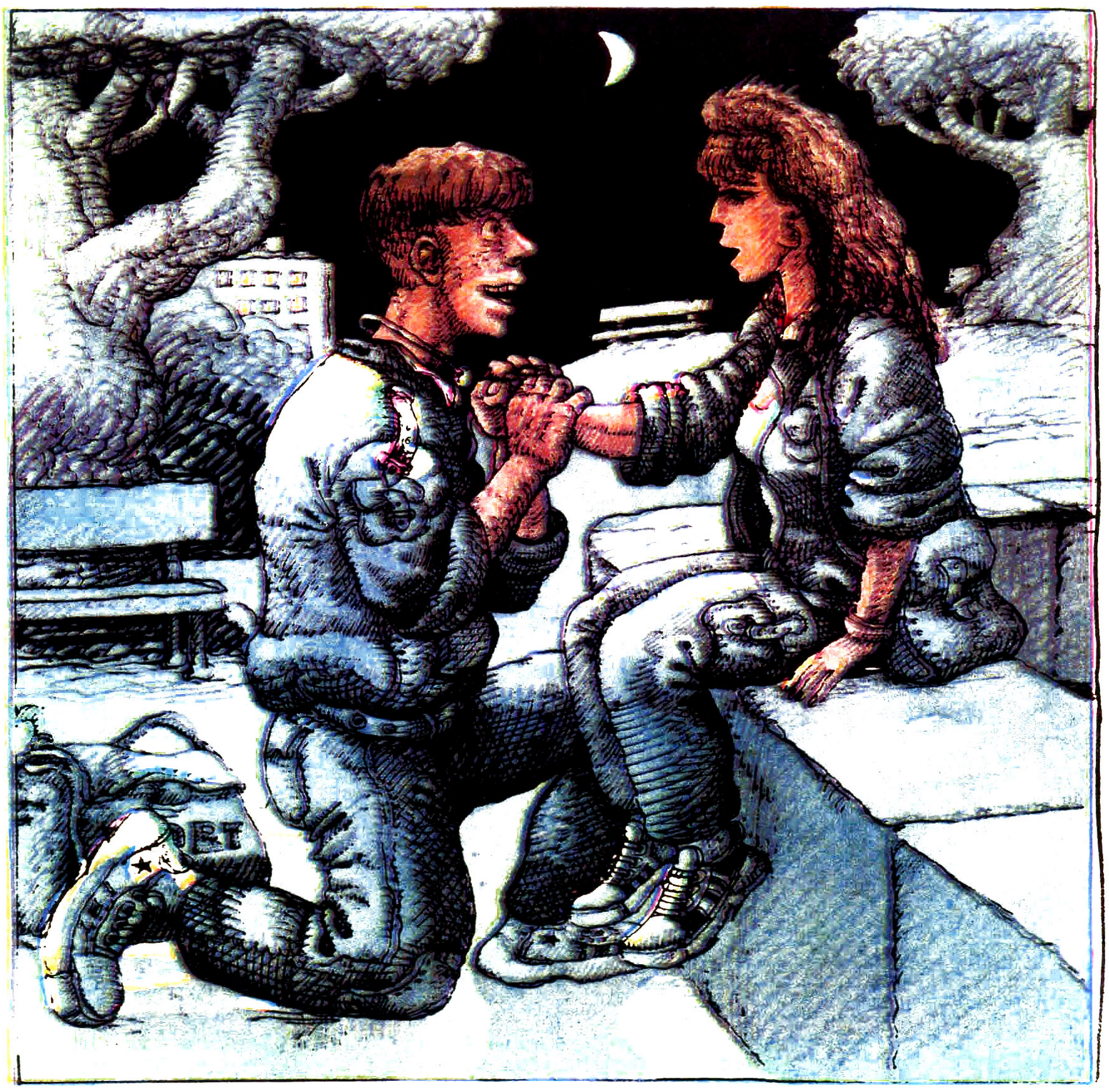

— Що ти все про кохання та про кохання, а про зарплату свою чого мовчиш?

У нас в гостях

башкирський сатиричний журнал «Хенек» («Вила»), м. Уфа

Мал. В. АДЕЄВА

— Томати свіжі!
— Саме в соку.

Мал. В. ІСАЄВА

— Не бійтеся, в бригаді учнів є лікар.

Мал. А. АНДРЕЄВА

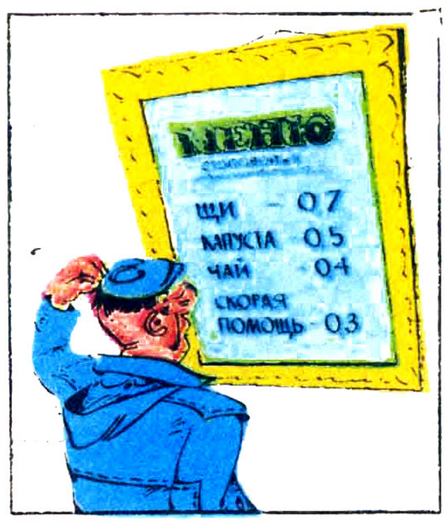

Мал. А. ЕНІЕРОВА

— Одразу видно, у нас пішов!

Марсель САЛІМОВ

МОТОРНІ ХЛОПЦІ

ГУМОРЕСКА

Першим до воріт, здіймаючи куряву, підкотив уазик — персональна машина Абдулкабира Абдулмановича, керуючого крупним трестом.

А за кілька хвилин біля воріт загуркотів ЗІЛ-130. З кабіни, розминаючи кісточки, виліз механік автоколони Абдулманнур Абдулманович.

Незабаром сільською вулицею промчав КамАЗ, за кермом якого сидів Абдулкарим. Біля уазика і ЗІЛа КамАЗ загальмував.

А тим часом з іншого кінця вулиці диркотів бульдозер Абдулхабира, тракториста з РАПО.

Потім у село влетіла пожежна машина. На ній примчав із райцентру пожежник Абдулфарих. Правда, без металевої каски на голові, зате, як і його старші брати, разом з дітьми і домочадцями.

І ось, уже коли сонце, схоже на колесо, по самісіньку вісь сховалося за горизонтом, на своєму випещеному жеребці прибасував пастух Абдульман-бабай. Він дуже зрадів, коли побачив, що його діти і внуки, як і минулої неділі, знову з «моторами».

«Отже, буду тепер взимку і з дровами, і з сіном. І за транспорт жодної копійки не треба платити,— подумав Абдульман-бабай. — Що не кажи, а все-таки добре бути батьком «моторних» хлопців».

СУСІД

УСМІШКА

Зустрів я свого колишнього сусіда Ахметьяна.

— Як у новій квартирі? — запитую. — Як здоров'я Хуббіямал-ханум?

— Нормально! — одним словом відповідає той.

— А як із сусідом? Пощастило?

Ахметьян аж закашлявся:

— Сусід... Кахи-кахи! Ніби й непоганий сусід. Веселий, чуйний. Тільки трохи дивний — коли в мене гості, то він гупотить у стінку і вимагає припинити шум-гам. Ну, і зрозуміло, у гостей відразу пропадає настрій.

Через місяць ми побачилися знову.

— Як там із сусідом?

— Нормально! — цього разу весело відповів Ахметьян. — Усе владналося. Тепер не псує нам настрій.

— І як це тобі вдалося?

— Дуже просто: як тільки гості на поріг, я відразу запрошую і сусіда.

Переклад з башкирської.

Друже Перче!

Поцікався, будь ласка, у машинобудівників, чи скоро вони винайдуть вічний трактор? Принаймні для нас це питання номер один. Оскільки в нашому колгоспі «Більшовик» нема путніх ремонтних майстерень. Отож і доводиться ремонтувати сільгосптехніку мало не під відкритим небом.

А так уявляєш, Перче, отримає наше господарство вічні трактори, і ми вже ніколи не будемо набридати керівництву з тими майстернями.

МЕХАНІЗАТОРИ.

с. Ігнатівка
Новомосковського району
Дніпропетровської області.

Як ти знаєш, у медиків існує клятва Гіппократа. Але мене у даному разі цікавить інше: яку клятву давали наші березівські будівельники з рембуддільниці, коли бралися споруджувати районну лікарню? Адже будують вони цей храм медицини вже цілих шість років, а кінця-краю ще й не видно.

А може, ніякої клятви й не було? І вони просто споруджують лікарню для довгожителів. Тоді темпи їхньої роботи зрозумілі.

І. ЗВИНОГОРОДСЬКИЙ.

смт Березівка
Одеської області.

Ні для кого не секрет, що діти часто хочуть бути схожими на батьків. Та, на жаль, не завжди ми показуємо приклад, гідний наслідування. Приміром, у нашому селі вирішили впорядкувати кладовище, а стару частину взагалі закрити. Поспилювали дерева, потім бульдозером заходилися корчувати пеньки... І от нагорнули цілу гору корчів, старих пам'ятників та й залишили неподалік школи.

Тепер діти мають наочний урок черствості і неповаги до предків. Урок, якого наша сільрада могла й не проводити.

ЖИТЕЛІ СЕЛА ОРАДІВКИ.

Христинівський район
Черкаської області.

Страшне перо не в гусака...

«Якщо говорити про овець, то нам явно не вистачає вгодованності, якої вже досягли».

«Голова сільради виступив з пропозицією краще дбати про забезпечення ветеранів праці паливом, мастилом, газом, побутовим і медичним обслуговуванням. Потім сказав: — А зараз будемо вшановувати ветеранів добрим словом».

«За минулий рік прочитано понад сто лекцій на антиалкогольну тематику, в яких яскраво й переконливо розкриваються шкідливість вживання алкогольних напоїв у незначних дозах».

«Невтомний винахідник завжди в невтомному пошуку. Так, він шукав і знайшов. І вже разом з співавторами була подана рацпропозиція «Автоматична система охолодження зливків».

(З листів до редакції).

Надіслав В. ТАРАНЕЦЬ.

«ЗАПОВІТ ТУТАНХАМОНА» (№ 18 за 1986 рік)

Серед деяких службових осіб на Львівщині потихесеньку-помалесеньку розвинулося оригінальне розуміння престижності своїх посад. Воно зводилося до того, що ці особи аж із шкіри пнулися, щоб виділитися з-поміж, як вони вважали, сірих мас. А шлях вбачали для цього один: зробити все, аби мати можливість жити на широку ногу. Одні зводили особняки, що підносилися своїми третіми поверхами над вулицями і кварталами, другі, наче купчики, сіяли грошима наліво й направо, а треті, уподібнюючись древньоєгипетським фараонам, ще за життя скуповували склепи на «престижних» кладовищах Львова. Наче на тім світі не все одно, де лежати. Але чого не утнеш, казячись із жиру... Ясна річ — фінансувалося подібне самоутвердження із сумнівних джерелець.

Як повідомив секретар Львівського обкому Компартії України Д. Яремчук, начальницю цеху № 1 Львівської кавової фабрики Е. І. Куцир засуджено до 15 років позбавлення волі з конфіскацією усього належного їй майна.

Будинок, незаконно споруджений директором Сокальської міжрайбази М. К. Савицьким, у нього вилучено. Савицького виключено з членів КПРС.

За результатами перевірки правильності виділення місць на Янівському кладовищі начальникові виробничо-реставраційного комбінату побутового обслуговування Є. М. Савулі оголошено сувору догану, завідуючому Львівським міськкомунгоспом В. В. Гощуку — догану, а завідуючого кладовищем В. М. Ферендовича звільнено з посади.

«НЕ ТА ЕКОЛОГІЯ» (№ 21 за 1986 рік)

Колишній начальник Волинського обласного управління побутового обслуговування Г. М. Олексюк оцінював своїх підлеглих за власним прейскурантом: хто більше йому підносив, той був дорожчим. У свою чергу, чимало підлеглих, прагнучи набити собі ціну в очах начальства, носили йому наввипередки: хто фотоапарат, хто шкіряне пальто, хто хутряний комірець. І, звичайно, приправляли свої скромні подарунки готівкою, за що одержували повну свободу дій для різних махінацій та розкрадань і використовували її із завидною ефективністю. Про це й розповідалося у фейлетоні.

Прокурор області М. М. Найденко повідомив редакції, що за результатами розслідування, проведеного органами прокуратури, винних притягнуто до кримінальної відповідальності. Г. М. Олексюк засуджений до десяти років позбавлення волі з конфіскацією майна. Від трьох до восьми років з конфіскацією дістали й інші учасники далеких від побутового обслуговування операцій.

«БЛАГОВОНІЄ У БЛАГОЧИНІЇ» (№ 22 за 1986 рік)

Якщо послухати благочинного церков Корецького району Я. В. Антонюка, то у постачанні сировини для лампадок храмів божих — або, прозою висловлюючись, вазелінового масла — найактивнішу участь брали небесні та потойбічні сили. Ночами вони доставляли на його обійстя двохсотлітрові металеві бочки з цим продуктом нафтопереробки, який, згоряючи, видає напрочуд приємний аромат. Ярославові Васильовичу залишалося лише реалізувати його вроздріб слугам божим.

Відповідаючи на фейлетон, прокуратура Ровенської області спростувала твердження Антонюка про співучасть представників небесної канцелярії в його оптово-роздрібних операціях. На судовому засіданні, де розглядалася кримінальна справа, було документально встановлено, що ні пророк Ілля, ні будь-який інший святий у відрядження в Корецький район з неба не спускався. Просто Я. В. Антонюк скуповував у злодіїв поцуплений ними з підприємства дефіцитний ароматичний продукт і перепродував з відповідними націнками. За що й одержав три роки позбавлення волі умовно, з обов'язковим залученням до роботи в місцях, визначених відповідними органами, а також позбувся половини належного йому майна.

«ПРЕЗЕНТ ВІД ДИРЕКЦІЇ» (№ 22 за 1986 рік)

Щороку дирекція радгоспу «Іскра» Тарутинського району Одеської області надсилала в обласні інстанції листи з проханням підкинути шефів на допомогу. А коли працівники одеських міських установ та організацій, полишивши основну роботу, приїздили на виручку, виявлялося, що їх тут не чекали: роботою і знаряддями праці не забезпечували, про елементарні побутові умови не дбали.

Після опублікування фейлетону секретар Одеського обкому Компартії України М. Галич повідомив, що за низький рівень побутових умов і організації праці для шефів директорові радгоспу С. В. Дорлі оголошено сувору партійну догану, секретареві парторганізації І. Ф. Гайдукевич суворо вказано на слабкий контроль за діяльністю адміністрації. Їх попереджено: якщо подібне повториться, то до них будуть вжиті більш суворі заходи — аж до звільнення з роботи.

Нині в радгоспі ремонтується житло, будується баня, обладнується їдальня.

●

З телетайпної стрічки ТАП

У «Спростуванні ТАП» (№ 23 за 1986 рік) повідомлялося, що чутки про те, буцімто директор Миколаївського об'єднання хімчистки Л. А. Перебийніс на відшкодування загублених овечих шкур замовника М. Ф. Ткаченка віддав йому власну дублянку, нічим не обгрунтовані. Громадянин Ткаченко не одержав не тільки дублянки, а й грошей, заплачених за так звану обробку зданих ним шкур.

Головний інженер облпобутуправління В. С. Коваленко повідомив, що за недоліки в роботі директора об'єднання Л. А. Перебийноса звільнено з посади. А. Ф. Ткаченку відшкодовано вартість шкур і їх обробки.

Мал. А. БОРДУНІСА

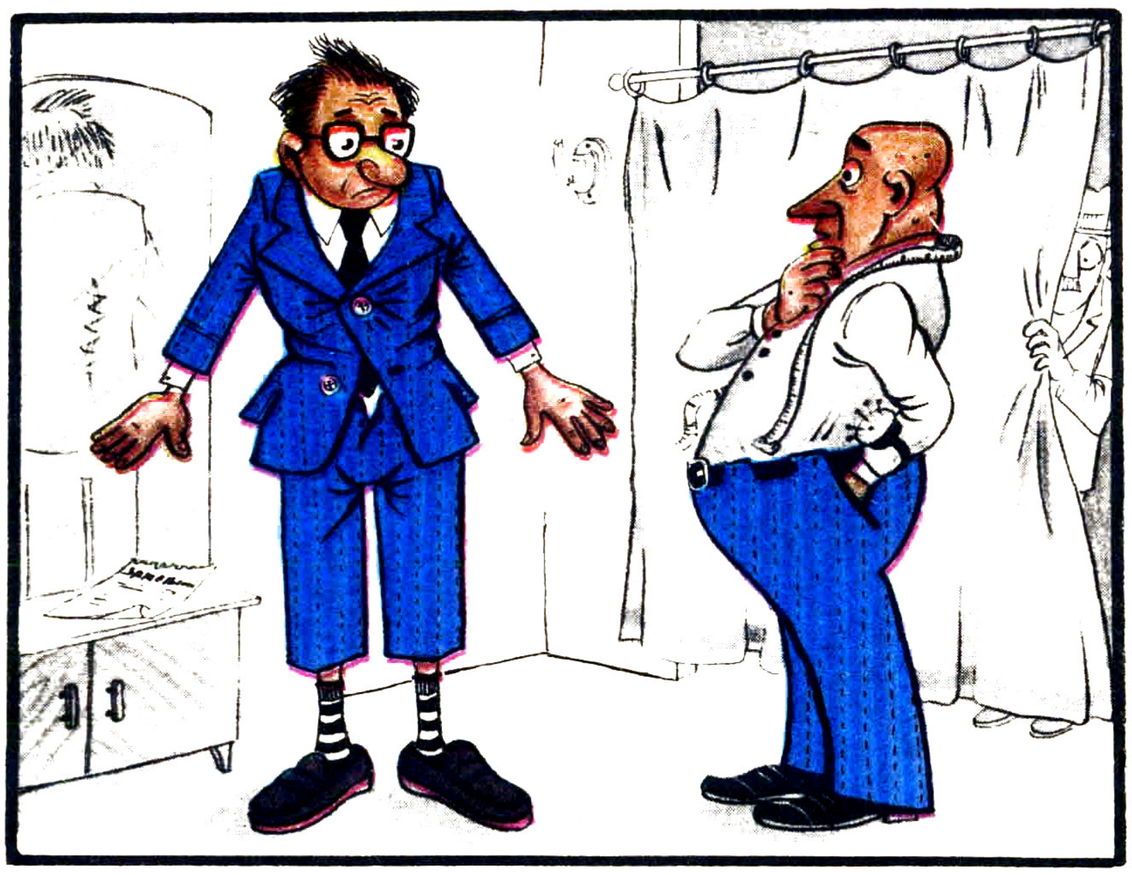

— Хоч сім разів міряв, а таки викроїв...

Теми малюнків цього номера придумали: В. Чмирьов, В. Еміль, Л. Телятников, С. Вєткін, В. Космилін, С. Клименко, А. Василенко, Р. Друкман, В. Сафонов, М. Вайсборд, С. Милутка, В. Мохов, Н. Малов.

НЕПРОГРАМНЕ ПИТАННЯ

З товаришем Віталій здибавсь.
— Склав, Дімо, іспити у вуз?
— На математиці засипавсь.
— Та як же стався цей конфуз?
— Я, увімкнувши калькулятор,
Усім задачам раду дав!..
— То в чому ж річ?
— Екзаменатор
Таблицю множення спитав.

Валентина СТЕПАНЕНКО.

м. Вінниця.

ПЕРЕЦЬ
№ 13 (1247)

ЛИПЕНЬ
1987

Головний редактор О. ЧОРНОГУЗ.

Редакційна колегія: А. ВАСИЛЕНКО, П. ГЛАЗОВИЙ, В. ЗЕЛІНСЬКИЙ (головний художник), Д. МОЛЯКЕВИЧ, Ю. ПРОКОПЕНКО (відповідальний секретар), М. ПРУДНИК, І. СОЧИВЕЦЬ.

Журнал «Перец» № 13 (1247)
(на украинском языке)
Издательство «Радянська Україна».

Здано до набору 02.06.87. Підписано до друку 18.06.87. БФ 36224. 70×108/8. Офсетний друк. 2,8 умовн.-друк. арк. 14 умовн. фарб.-відб. 4,1 обл.-вид. арк. Тираж 2296600 прим. Зам. 02833.

ВИДАВНИЦТВО «РАДЯНСЬКА УКРАЇНА» © **Журнал «Перець» 1987 р.** Видається з січня 1927 року. Виходить двічі на місяць.

Адреса редакції: **252047, Київ-47, вул. Петра Нестерова, 4. Тел. 446-84-21, 441-89-37, 441-89-38.**
Адрес редакции: **252047, Киев-47, ул. Петра Нестерова, 4.**
Для телеграм: Київ Перець.

Рукописи не повертаються. Передруковуючи із журналу матеріали, треба обов'язково посилатись на «Перець».

Ордена Леніна комбінат друку видавництва «Радянська Україна», 252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50.
Ордена Ленина комбинат печати издательства «Радянська Україна», 252047, Киев-47, проспект Победы, 50.

Текст набрано із застосуванням вітчизняного фотонабірного комплексу «Каскад»

Ціна номера 30 коп. Індекс 74393.

Мал. А. АРУТЮНЯНЦА

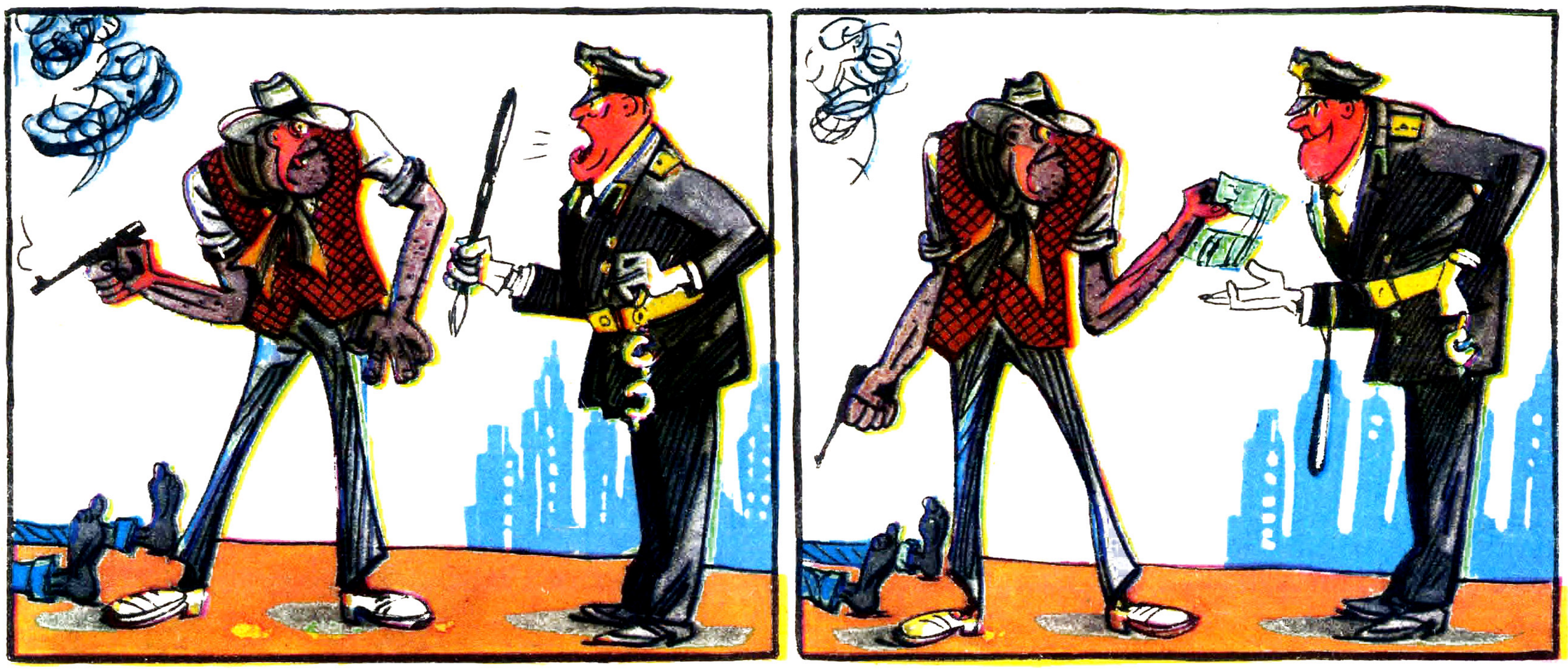

— Убивство? Це вам даремно не пройде!

Мал. Р. САХАЛТУЄВА

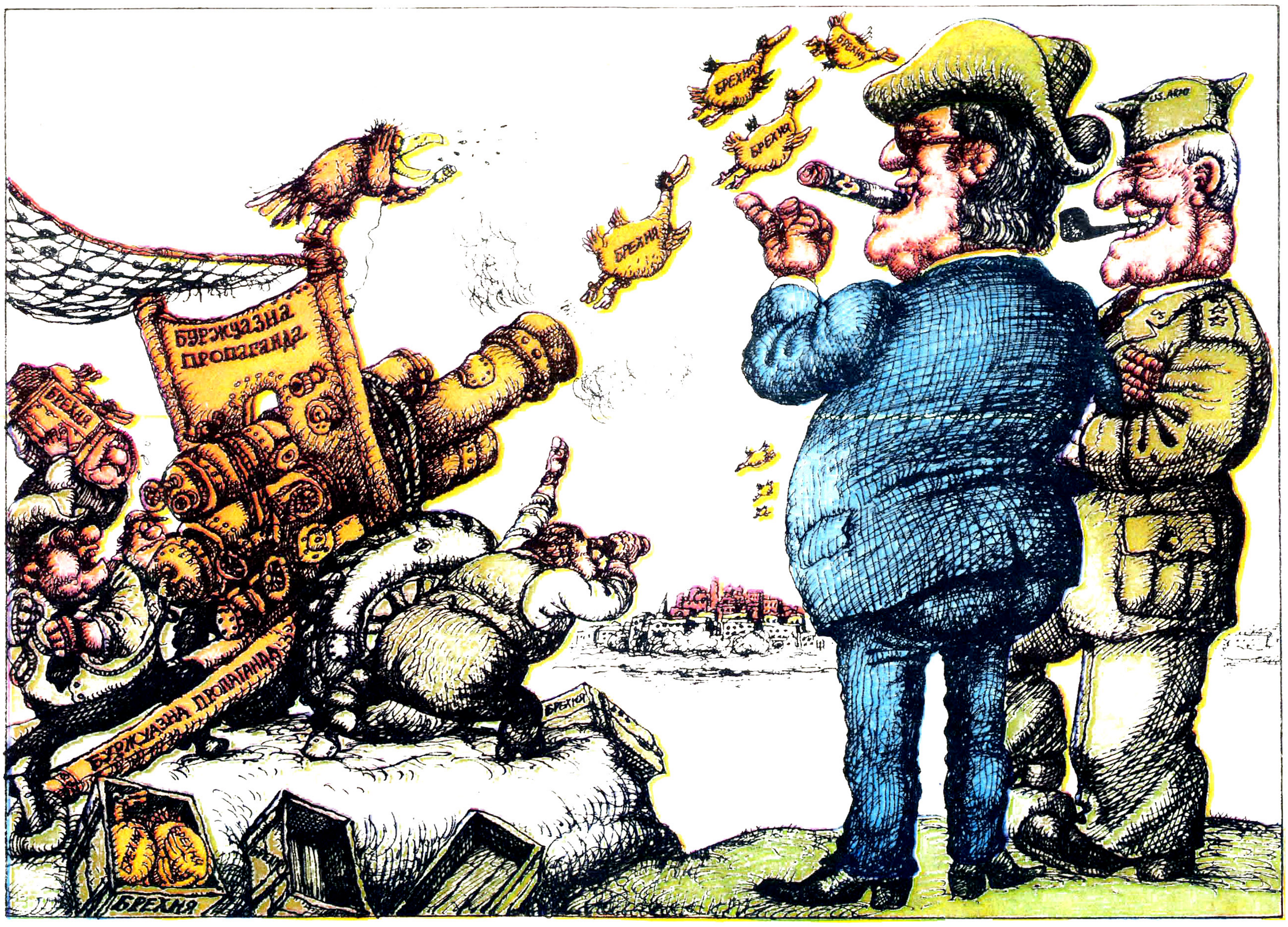

— А ми за таку розрядку!